

1961. FEBRUÁR 19.

XVIII. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM
ARA: 80 FT-LÉR
1961. FEBRUÁR 19., VAS.

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Büntessék meg Lumumba és társai gyilkosait

Hammarskjöldnek a vádlottak padján a helye

A budapesti dolgozók tiltakozó nagygyűlése

A budapesti dolgozók szombaton délután nagygyűlésen tiltakoztak Lumumba és harcos társai ellen elkövetett aljas merénylet miatt. Több ezren jöttek el a Hazafias Népfront bizottsága által rendezett nagygyűlésre a Sportcsarnokba, kifejezték mélyes felfáradásukat a gyilkosság felett és egyöntetűen követelték: Vonják felelősségre a gyilkosokat, biztosítsák a kongói nép szabadságát.

A nagygyűlés elnökségében helyet foglalt Kállai Gyula, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Somogyi Miklós, a SZOT elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Gáspár Sándor, a budapesti pártbizottság elsőtitkára, Komáromi Zoltán, a KISZ Központi Bizottságának elsőtitkára, az MSZMP Politikai Bi-

zottságának póttagjai, tömegszervezeti vezetők, társadalmi életünk több kiváló személyisége.

A nagygyűlést dr. Pesta László, a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, a budapesti békebizottság elnöke nyitotta meg.

Házánkban, fővárosunkban futótűzként terjedt el a gyász, hogy Lumumba megölték. Az ország minden részében, Budapesten és vidéken százszámra tiltakoztak a hír hallatára az aljas és embertelen merénylet ellen, s követelték az elvetemült tettesek megbüntetését. A világszerte felzúgó tiltakozás hullámai végigsöpörtek hazánkban is, s mi a budapestiek nevében mondjuk: Vonják felelősségre a néger hazafiak gyilkosait! — mondotta többek között.

Hammarskjöldnek nem az ENSZ-ben, hanem a vádlottak padján a helye.

(Taps.) Ezért követeljük Hammarskjöld azzonali eltávolítását az ENSZ főtitkári tisztéből.

A Magyar Jogászszövetség és a benne tömörült jogászok mindenben egyetértenek a Magyar Népköztársaság kormányának nyilatkozatával, mert ez nemcsak minden becstelenség ember erkölcsi felfogásának, hanem a nemzetközi jog alapelveinek és az ENSZ alapokmánya rendelkezéseinek is mindenben megfelel. Az egész magyar jogászvilág egységes állásfoglalására támaszkodva követeljük Csombe és Mobutu bandáinak lefegyverzését, a gyilkosok nemzetközi bíróság elé állítását mindazokkal együtt, akik részesei voltak ennek a gyalogzás bünténynek. Kongó népének a függetlenségükért harcoló igazi hazafiainak üzenjük, hogy dolgozók népünk, köztük az egész magyar jogászvilág támogatja harcukat és kívánjuk, hogy igazságos küzdelmüket mielőbb kövesse a végső győzelem. (Taps.)

tezzén táviratot az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez.

A távirat kifejezi Budapest dolgozóinak tiltakozását a kongói hazafiak legyilkolása ellen, követeli, az imperialisták távozását Afrikából, a belga gyarmatosítók kitakarodását Kongó földről, a gyilkosság kitervezőinek és végrehajtóinak megbüntetését, Mobutu, Csombe és a többi gyilkos letartóztatását. A távirat követeli, hogy

az ENSZ ismerje el a Gizenga-kormányt törvényes kormánynak, s távolítsa el Hammarskjöldöt, aki, mint a gyarmatosítók cin-kosa, beszenyette az ENSZ nevet!

„Mi, magyar dolgozók, osztozunk a kongói nép mély fájdalomában, támogatni fogjuk minden lehetséges módon Kongó népét, még elszántabban fogunk küzdeni azért, hogy megszűnjön minden gyarmati elnyomás a földön.

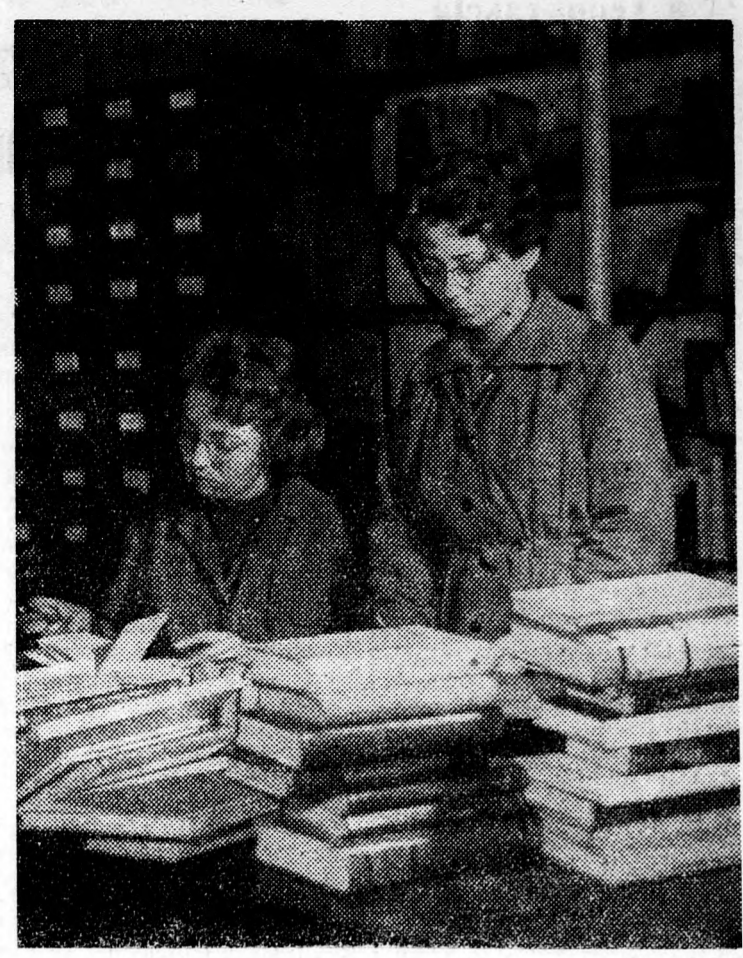
Szabadságot minden gyarmati népnek! — fejeződik be a budapesti dolgozók nagygyűlésének távirata.

A nagygyűlés résztvevői egyöntetűen elfogadták az ENSZ-hez szóló tiltakozó távirat szövegét.

Ezután Omar Busra szudáni diák, a Budapesti Orvostudományi Egyetem hallgatója mondott nagyhatású beszédet magyar nyelven.

Kongóból hivatalosan kivonultak ugyan a belga gyarmatosítók, de tisztjeik ott maradtak a hadsereg vezetésében. Lumumba látta, hogy ez látszólagos, nem igazi függetlenség. Behívta az ENSZ-csapatokat. De ezek Hammarskjöldnek, az imperialisták engedelmes eszközeinek irányításával Csombot, Mobutut, Kaszavubut segítették, hogy megdöntsék a törvényes kongói kormányt, meggyilkolják miniszterelnökét. Lumumbát meggyilkolták, de tévednek az imperialisták — ahogy Gizenga is kijelentette már ezt — ha azt hiszik, hogy elfojthatják a kongói nép harcát és térdre kényszeríthetnek bennünket. Jóllesz érzés számunkra, hogy harcunkban a szabad népek, köztük a magyar nép is melletünk áll.

A budapesti dolgozók nagygyűlése Brutyó János zárvarszávala ért véget. (MTI)

Havonta 400—500 új irodalmi mű érkezik a megyei tanács könyvtárába. A könyveket leltározás, kartotékozás után azonnal az olvasóközönség rendelkezésére bocsátják. Képünkön Juhász Dezsőné és Szabó Edith könyvtárosok a frissen érkezett könyvek feldolgozását végzik.

Nyírábrány tsz-község

A homoki községekben tszcs-eket is alakítottak

Az elmúlt héten újabb eredményekkel járt a termelőszövetkezeti fejlesztés. Legelőb- ben a debreceni járás homoki községeiben léptek be a termelőszövetkezetekbe. A csütörtök estig belépőkkel együtt december 1 óta az egész megyében már 18 377 család választotta a termelőszövetkezeti utat 105 367 hold földdel. A termelőszövetkezeti községek és városok száma a tavalyi 62-ről 77-re emelkedett, s 12 új termelőszövetkezet kezdte meg működését.

A debreceni járás homoki községeiben megerősödtek a korábban is működő termelőszövetkezetek. Nyírábrányban csütörtökig 766 család választotta a közös utat 4350 hold földterülettel. Ezek a családok kivétel nélkül az Alkotmány Tsz-be iratkoztak be. A község átszervezése azóta befejeződött, s éppen ma délután került sor az Alkotmány Tsz. köz-

gyűlésére, amelyen kibővített a vezetőséget, s megbeszéli a megnövekedés következtében jelentkező tennivalókat. Komoly mértékben fejlődött a nyírábrányi Kossuth Tsz is, melybe mintegy 320 család lépett már be, 2000 hold földdel. Az újléti Uj Élet Tsz 260 családdal erősödött, s mintegy 1600 holddal gyarapodott a terület. Számos parasztcsalád csatlakozott a fülpöki Béke és a nyíracsádi Dózsa termelőszövetkezetekhez is.

Néhány községben termelőszövetkezeti csoportok is alakultak. Fülpöknél például kettő: a Petőfi és a Búzavirág. Újléti színtér kettő: Kossuth, illetve Uj Barzda néven. A most alakult termelőszövetkezeti csoportokban is megindult az élet: a vezetőiséget megválasztották, s hozzáálltak a soronlevő feladatok megoldásához.

Ünnepi est a magyar-szovjet barátsági szerződés aláírásának évfordulóján

Szombaton, a magyar-szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 13. évfordulójának alkalmából a Magyar-Szovjet Baráti Társaság székházában ünnepi estet rendeztek. Az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az MSZBT elnöke, Rapa Gyula, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Péter János, a külügyminiszter elsőhelyettese, dr. Vadász Elemér akadémikus és Kerka Andorné országgyűlési képviselő, az MSZBT alelnöke, Demeter Sándor, az MSZBT főtitkára. Az elnökség tagja volt V. I. Usztyinov, a

Szovjetunió magyarországi nagykövete. Jelen volt a társadalmi és kulturális élet számos kiválója, valamint a szovjet nagykövetség több tagja.

Az ünnepi estet Rónai Sándor nyitotta meg.

Amikor hazánkban új beosztást szánt az eke, szinte felbecsülhetetlen haszonnal jár a szovjet mezőgazdasági tapasztalatok tanulmányozása, de nagyszerű eredményeket hozott együttműködésünk az iparban és a technikában is — mondotta többek között. — Első szocialista városunk, Sztálinváros fényei, a Szegei Textil-kombinát és a csepeli henger-sor egyaránt a magyar-szovjet barátságot hirdetik. Ma már

világviszonylatban vitathatatlanul a szovjet technika magasabbrendűsége.

Elég, ha napjaink szenzációját, az Esthajnal-csillag felérő robot automatikus bolygóközi állomást említem.

A megnyitó után Kerka Andorné mondott ünnepi beszédet.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd elhangzása után a jelenlevők hosszan éltették a szovjet és a magyar nép barátságát.

Ezután V. I. Usztyinov emelkedett szólásra.

Beszéde elején méltatta a magyar-szovjet barátság jelentőségét, majd így folytatta: — A Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság egységes állásfoglalása az ENSZ-köz-

(Folytatás a 2. oldalon)

Cselekedjék az ENSZ

Ezután Török István, a vasutas-szakszervezet elnöke lépett a mikrofonhoz. A fővárosi szervezett dolgozóinak véleményét tolmácsolta, akik az elmúlt napokban a gyárakban, az üzemekben röpgyűlések zarárnak adtak hangot tiltakozásuknak és felfáradásuknak.

Török István rámutatott, Lumumba, a törvényes kongói kormány elnöke az ENSZ segítségét kérte. Mindnyájan tudjuk, milyen „támogatást” nyújtott az Egyesült Nemzetek Szervezete és Dag Hammarskjöld főtitkár. Ma már tudjuk, hogy

kormányának vezetőjét, Gizen-gát a magyar nép támogatásáról. (Eljenzés, hosszantartó taps.)

Kormányunkkal együtt, a becsületes dolgozó emberek millióival együtt kiáltjuk a messzehangzó követelést:

Biztosítsák a kongói nép szabadságát, nemzeti függetlenségét! Pusztuljanak a gyilkosok!

(Viharos taps.)

Dr. Szabó Zoltán docens, klinikai adjunktus, az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet elnöke azokról az érzéseiről és gondolatairól beszélt, amelyeket Lumumba és harcos társai meggyilkolásának híre keltett benne, mint orvosban.

Baradzi Lászlóné, a Kistex dolgozója a nagygyűlés résztvevőinek lelkes tapsa közben javasolta, hogy a meggyilkolt kongói miniszterelnök özvegyének küldjenek táviratot, amelyben kifejezik együttérzésüket és azt üzenik:

Lumumba gyermekei nem maradtak árvák, mert a jó szándékú, becsületes emberek milliói gondoskodnak róluk.

Javasolta még azt is, hogy a fővárosi tanács Budapest egyik utcáját Patrice Lumumbáról nevezze el.

Jogtiprás

Dr. Benedek Jenő, a Magyar Jogász Szövetség főtitkára a magyar jogászvilág tiltakozását tolmácsolta.

— Mindaz, ami a legutóbbi időben Kongóban történt, súlyosan sérti minden becsületes ember józan erkölcsi felfogását, minden civilizált ország törvényének alapvető rendelkezéseit, az egyéni és demokratikus szabadságjogokat és nem utolsósorban az ENSZ alapokmányának legfontosabb rendelkezéseit. Az ENSZ főtitkára azonban mindezek megakadályozására semmit sem tett, sőt kétségbe, de nagyon egyértelmű magatartásával „erkölcsi” bántortatást, biztatást adott azoknak a banditáknak, akik a kongói nép szabadsága és függetlensége ellen, Lumumba és harcos társai élete ellen törtek.

— Nekünk, magyar jogászoknak az a szilárd meggyőződésünk, hogy

az ENSZ főtitkárának személyes felelőssége ebben az ügyben semmivel sem a kevesebb, mint azoké, akik

Az ifjúság tiltakozása

Ezután Nagy Richárd, a budapesti KISZ-bizottság elsőtitkára lépett a szónoki emelvényre.

— Budapest ifjúsága tudja: Lumumba azért harcolt, hogy a kongói nép megszabadul rabbi-lincseitől. Azért gyűlölték az imperialisták, mert Lumumba azt akarta, hogy a kongói föld értékei a kongói nép gazdagodását, boldogságát szolgálják. Azt akarta, hogy megszűnjön az éhség és a nyomor, a tudatlanság és a betegség, és szeretett országa virágozzon, szabad földde váljon. Azt akarta, hogy a hatalmas Kongó folyó ne a rabzolók szomorú énekét, hanem a szabad és vidám néger örömteli dalait visszahangozza! Azt akarta, hogy Kongó ifjú nemzedéke már új országot építsen, hol ember lesz végre a néger! Ezért gyilkolták meg Lumumbát a gyarmattartók!

— Afrika vádol, s vádol az egész haladó emberiség! Gyűlöletünk izzó, mint Afrika napja, s nincs bennünk megbocsátás! Lumumba miniszterelnök és harcos társainak vére visszahull a bűnösök fejére.

— Mi budapesti fiatalok, teljes szolidaritásunkat fejezzük ki a kongói néppel és annak Gizenga vezette egyedül törvényes kormányával — mondotta befejezésül Nagy Richárd.

Távirat az ENSZ-hez

Sárközi Ferenc, a Láng Gépgyár dolgozója, Antos Mária pedig az egyetemi hallgatók nevében ítélte el a belga gyarmatosítók és kiszolgálók aljas merényletét.

Antos Mária végül javasolta, hogy a nagygyűlés in-

Hamarskjöld nemcsak a gyarmatosító imperialisták oldalán állt, hanem előre tudott Lumumba meggyilkolásának tervéről is.

S most a Biztonsági Tanácsban a gyarmattartók képmutatónan sajnálkoznak saját gyilkos tettük felett és a gyilkosok cinkosára, az ENSZ főtitkására kívánják bízni az ügy kivizsgálását. A becsületes embereknek ezért szorul ököbe a kezük szerte a világon, ezért zúg milliók követelése:

Vessenek véget a kongói hazafiak gyilkolásának, biztosítsák a kongói nép függetlenségét, s vonják felelősségre a bűnös főtitkárt.

A budapesti dolgozók várják: cselekedjék az Egyesült Nemzetek Szervezete, távolítsa el a legfőbb tisztviselőjét a főtitkári székéből. (Felkiáltások: Váltás! le az ENSZ-főtitkárt!) A világ dolgozóival együtt követeljük mi budapestiek is, hogy

vessenek véget a belga gyarmattartók mesterkedéseinek, s állítsák bíróság elé a szörnyű gaztett elkövetőit. Mobutut, Csombót és társaikat.

(Felkiáltások: Ugy van! Hehyes! — Nagy taps.)

— Azt hiszem, mindannyian büszkén és meglepedéssel vesszük tudomásul kormányunknak, a forradalmi munkás-paraszt kormányának a magyar dolgozók véleményét hűen kifejező állásfoglalását. A kormánynyilatkozat dolgozó népünknek gyűléseken, önkéntesen kifejezett véleményét tolmácsolja, amikor mélyszélesen elítéli a nagyszemű kongói államférfi, Lumumba gyilkosait és biztosítja a Kongói Köztársaság törvényes

szovjet-...
gazda...

Ismét jelentkezett a Venus-rakéta

Moszkva (TASZSZ) A szovjet önműködő bolygóközi állomás tovább halad a Venus felé.

Az előre kidolgozott terv szerint február 17-én magyar idő szerint 12.04 órákor rádióösszeköttetés jött létre az önműködő űrállomással. Ebben az időpontban az állomás a Föld felszínétől 1 889 000 kilométernyire, az Indiai-óceánnak a déli szélesség null fok 39 perc és a keleti hosszúság 54 fok 37 perc által meghatározott pontja felett tartózkodott. Csillagászati helyrajzi adatok szerint az űrállomás a Hal és a Cet csillagképek határán, a Cet-béta és az Andromeda-alfa csillagok közötti vonalon van.

A rádióösszeköttetés alkalmával igen sok adat érkezett a Földre, egyszerűsített megmérték a röpálya elemeit és megállapították az űrállomás haladási sebességét.

A röpálya-mérések eredményeinek feldolgozásakor beigazodott, hogy a rakéta tovább halad a Venus felé, s röpálya alig tér el az előzetes számításoktól. Az eddigi adatok azt mutatják, hogy a rakéta a továbbiakban — miután felbocsátásának pillanatától számítva körülbelül 270 millió kilométernyi utat tesz meg — a röpálya kiigazítása nélkül a Venus bolygó központjától legfeljebb 180 ezer kilométer távolságban fog elhaladni. E pillanatban az űrállomás a Földtől körülbelül hetven millió kilométernyire fog tartózkodni.

Az önműködő űrállomás készülékei zavartalanul működnek.

Santiago (CTK) Elias Laferte, a Chilei Kommunista Párt elnöke pénteken 77 éves korában elhunyt. (MTI)

Az Elnöki Tanács összehívta az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. paragrafusa (2) bekezdése alapján az országgyűlést 1961. évi február hó 22-én (szerda) délelőtt 11 óra összehívta. (MTI)

Brezsnyev látogatásai Ghanában

Accra (TASZSZ) Leonid Brezsnyev, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, aki baráti látogatást tesz Ghanában, pénteken délelőtt kíséretével együtt felkereste az épülőfélben levő Tema városát és kikötőjét. A munkások és alkalmazottak mindenütt barátságosan üdvözölték a szovjet vendégeket. Az építkezés egyik pontján több száz munkás gyűlt össze és ütemesen kiáltotta: „Eljen a Szovjetunió!” „Eljen a szovjet-ghanai barátság!” „Halál a gyarmatosítókra!”

Az irodában frissítőkkel kintáltak meg a szovjet vendégeket: Brezsnyev a szovjet és a ghanai nép barátságára emelte poharát.

Brezsnyev hálás köszönetet mondott a vendéglátásért, majd kíséretével visszatért

Tiltakozás iraki hazafiak elítélésé miatt

A Magyar Jogászszövetség és a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete táviratban tiltakozott Kasszám miniszterelnökénél, mivel Irakban rendkívüli katonai bíróságok mondva csinálták vádak alapján több hazafit ítélték halálra vagy súlyos börtönbüntetésre. (MTI)

Edinburgh főpolgármestere az elismerés hangján nyilatkozott magyarországi tapasztalatairól

London. — Dr. Greig Dunbar Edinburgh főpolgármestere a Rotary Club ebédjén mondott beszédében a legmelegebb elismerés hangján ismertette benyomásait, amelyeket tavalyi magyarországi látogatása alkalmával szerzett.

Az erősen konzervatív Scotsman jelentése kiemeli,

Ünnepi est a magyar-szovjet barátsági szerződés aláírásának évfordulóján

(Folytatás az 1. oldalról)

A barátsági szerződés aláírásának 13. évfordulóján — testvéri barátságunk e nevezetes ünnepén — a szovjet emberek ösztintén, tiszta szívből üdvözlik a testvéri magyar népet és gratulálnak sikereikhez, újabb győzelmeiket kívánják a magyar dolgozóknak a szocializmus építésében — fejezte be nagy, hosszantartó taps közben beszédét.

A Szovjetunió magyarországi képviselőjének baráti szavait a jelenlevők nagy tapsal fogadták. Ezután felolvasták a Magyar-Szovjet Baráti Társaság országos elnökségének táviratát, amelyben az évforduló alkalmából köszöntötte a Baráti és Kulturális Társaságok Szövetsége elnökségét és a Szovjet-Magyar Baráti Társaság vezetőségét.

Szűnet után a magyar és szovjet művészek magas színvonalú műsort adtak. (MTI)

Követeljük a véreskezű hóhérok — a belga gyarmatosítók és csatlósok, Dag Hammarskjöld — szigorú megbüntetését. Országaink kizárólagos baráti támogatást nyújtani a kongói népnek.

Országaink és népeink egyetemes további győzelmeiket biztossá számunkra az új élet építésében. A béke és a szocializmus ellenségei arra törekedjenek, hogy aláássák ezt az egységet és szolidaritást, de bátran és szilárdan vallhatjuk, hogy

semmiféle ellenséges erő, semmilyen vihar nem bonthatja meg soraink egységét, a szocialista tábor népeinek impozáns hadrendjét, amelyben vállvetve halad a Szovjetunió és a népi Magyarorszag.

— A megbonthatatlan szovjet-magyar barátság további erősítéséhez, az egész szocialista tábor további összekovácsolásához nagymértékben hozzájárult a kommunista és munkáspártok képviselőinek moszkvai értekezlete.

Az ázsiai és afrikai diákok nagygyűlése Budapesten

A hazánkban tanuló ázsiai és afrikai diákok, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem KISZ-bizottsága pénteken este ifjúsági nagygyűlést rendezett az egyetem jogi karán. A gyűlésen részt vettek a kongói, kínai, koreai és más nemzetiségű fiatalok is, hogy kifejezzék tiltakozásukat a kongói törvényes kormány miniszterelnökének, Patrice Lumumba meggyilkolása miatt.

A gyűlés megkezdése előtt a megjelentek egyperces néma felállással adóztak a meggyilkolt kongói államférfi emlékének, majd Matingu Firmin, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség kongói képviselője mondott beszédet.

Othoni társainkkal, a békét, nemzeti függetlenséget, szabadságot akaró afrikaiakkal együtt jelentjük ki: Tovább folytatjuk azt a harcot, amelyet Lumumba vívott a gyarmatosítók ellen.

Lumumba meghalt, de helyébe újak lépnek, ezek és ezek

rek, akik következetesen harcolnak népünk szabadságáért — mondotta többek között.

A gyűlés részvevői elhatározták: Tiltakozó táviratot küldenek az ENSZ Biztonsági Tanácsának, amelyben követelik, hogy az imperialisták szüntessék meg kongói agresszióikat, vonják ki a belga csapatokat és váltsák le Dag Hammarskjöldöt, az ENSZ főtábornokát.

A Kongói Köztársaság törvényes kormánya vezetését, Gízenigát üdvözli táviratban biztositották: Támogatják törekvéseit, szolidaritást a nemzeti függetlenségért folyó harcával. (MTI)

Gyógyszerész avatás

A Budapesti Orvostudományi Egyetem tanácsa szombaton a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában nyilvános, rendkívüli, ünnepélyes tanácsulésen avatta fel az új gyógyszerész doktorokat és az idén végzett gyógyszerészeket.

A Himnusz hangjai után Gegesi-Kiss Pál akadémikus, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora vas-díszoklevelet nyújtott át a 65 évvel ezelőtt gyógyszerészt avatott Bokor Jenőnek és Vasdényey Elemérnek, gyémánt díszoklevelet a 60 évvel ezelőtt avatott Kelemen Zoltánnak és arany díszoklevelet az immár 50 éve működő Böhm Istvánnak, Dobó Jenőnek, Fenyvesi Miksának, Glück Rezsőnek, Gruber Árpádnak, Hajdú Zsigmondnak, dr. Netzssek Adolf Jánosnak és Szalárdi (Wertheimer) Ernőnek.

Dr. Mozsonyi Sándor, a gyógyszerészi kar dékánja kilenc új gyógyszerész doktort avatott fel, majd 105 idén végzett fiatal gyógyszerészeket nyújtotta át az oklevelet. (MTI)

Magyar-vietnami est Berettyóújfaluban

Szombaton a berettyóújfalui gyermekvárosban magyar-vietnami este került sor. Az ünnepségre már délen megérkeztek a vendégek: Hoang Van Lan, a Vietnami Népi Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális osztályának vezetője és Quoc Huong Budapesti tanulói ösztöndíjas vietnami főiskolai hallgató.

Megjelent a vendégek fogadásán Ecsedi József, az MSZMP berettyóújfalui járási bizottságának titkára, Takács Károly, a Berettyóújfalui Járási Tanács v. b. elnöke, Onosi László, a Hazafias Népfront megyei titkára, Tóth László, a megyei tanács v. b. művelődésügyi osztályának köldöte, Gáll Antal, a népfront berettyóújfalui járási bizottságának titkára. Itt volt Barati József, az Országos Béketanács képviselője.

A vendégeket Tarsai István, a gyermekváros igazgatója vezette végig az intézményben, megmutatta a tantermet, műhelyeket és a gyermekek szórakoztatását szolgáló termeket. A déli látogatás után kora délután a vietnami vendégek a közeli bakonszegi Uj Világ Termelőszövetkezetbe mentek, ahol megtekintették a szövetkezet gazdaságát és elbeszélgettek a tagokkal.

Este került sor a gyermekváros kulturális programjához, amelyben a magyar-vietnami este, amelyben méltatták a két nép barátságát.

degek a közeli bakonszegi Uj Világ Termelőszövetkezetbe mentek, ahol megtekintették a szövetkezet gazdaságát és elbeszélgettek a tagokkal.

Este került sor a gyermekváros kulturális programjához, amelyben a magyar-vietnami este, amelyben méltatták a két nép barátságát.

A vendégeket Tarsai István, a gyermekváros igazgatója vezette végig az intézményben, megmutatta a tantermet, műhelyeket és a gyermekek szórakoztatását szolgáló termeket. A déli látogatás után kora délután a vietnami vendégek a közeli bakonszegi Uj Világ Termelőszövetkezetbe mentek, ahol megtekintették a szövetkezet gazdaságát és elbeszélgettek a tagokkal.

A gyűlés részvevői elhatározták: Tiltakozó táviratot küldenek az ENSZ Biztonsági Tanácsának, amelyben követelik, hogy az imperialisták szüntessék meg kongói agresszióikat, vonják ki a belga csapatokat és váltsák le Dag Hammarskjöldöt, az ENSZ főtábornokát.

Az új osztrák kancellár hűségnyilatkozata a semlegesség mellett

Semmering. — Szombaton nyilvánosságra hozták az osztrák néppárt péntek este befejezett zártkörű semmeringi értekezletének záromnyilatkozatát, amely a sokat vitatott kormánykoalíció kérdésével kapcsolatban mértéktelenül hatalmi törekvésekkel vádolja a koalíciós partner szocialista pártot. A záromnyilatkozat szerint különösen az okoz gondot a néppártnak, hogy a szocialisták pártjuk erősítésének eszközeként tekint a koalíciót, s miközben a néppárttal való együttműködés útján mind nagyobb hatalomra akarnak szert tenni Ausztriában, kitérnek a felelősségvállalás elől.

A Raab kancellár lemondása után új kancellárnak jelölték Gorbach néppárti elnök a zárónyilatkozatot kommentálva mindazonáltal kijelentette: A néppárt — új formák között és új módszerekkel — továbbra is hajlandó együttműködni a szocialistákkal a koalíciós kormányban.

Az új kancellárjelölt egyébként határozottan állást foglalt az eddigi osztrák kormányok által aláírt nemzetközi szerződések iránti hűség mellett. Az osztrák államszerződést, Ausztria önként vállalt örök semlegességét és a hét európai ország szabadkereskedelmi társulásának szerződését úgy tekintik, mintha saját kezűleg írta volna alá ezeket az egyezményeket — mondotta. (MTI)

Magyar államférfiak távirata szovjet államférfiakhoz

NY. SZ. HRUSCISOV elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága elsőtitkáranak, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsa elnökének, L. I. BREZSNJEV elvtársnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének, MOSZKVA

Kedves Elvtársak! A magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 13. évfordulóján szívbeli jövő, szönte jókívánságainkat küldjük Önöknek.

Ez a szerződés a népeink közötti testvéri kapcsolatokat alapokmánya, amely a proletár internacionális magasztos elvei alapján örök időkre lerakta a magyar és a szovjet nép közötti megbonthatatlan barátság szilárd alapjait. Mélyes örömmel tölt el mindannyiunkat, hogy a népeink közötti testvéri kapcsolatokat az elmúlt években az élet minden területén egyre jobban mélyültek és népeink érdekeinek megfelelően mind gyümölcsözőbbé váltak.

A magyar nép sohasem felejtje el, hogy a hitleri fasizmus igája alól a Szovjetunió szabadította fel hazánkat. A szovjet emberek hősiei áldozatának köszönhetjük szabadságunkat és azt, hogy megvédhettük a szocializmus építésében elért eredményeinket.

A magyar népet örömmel és lelkesedéssel töltik el azok a nagyszerű eredmények, amelyeket a világ első és leg hatalmasabb szocialista állama, a szocialista tábor vezető ereje, a nagy Szovjetunió ért el a kommunista társadalom építésében.

Büszkék vagyunk arra, hogy a szocialista tábor tagjaként a magyar nép is részt vehet az emberiség békéjéért és boldogabb jövőjéért folytatott harc élvonalában. Szívből kívánjuk, hogy fejlődjenek és virágozzanak tovább népeink megbonthatatlan barátsága és újabb nagyszerű eredményeket érjünk el a ragyogó jövőért vívott közös harcunkban.

DOBI ISTVÁN, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, KÁDÁR JÁNOS, az MSZMP Központi Bizottságának elsőtitkára, DR. MÜNNICH FERENC, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke. (MTI)

A gyarmatosítók manővere következtében Elhalasztották a Biztonsági Tanács ülését

New York. — A Biztonsági Tanács péntek délután folytatta a kongói helyzet megvitatását.

Az ülésen elsőnek Pavicsevics jügoszláv köldött szöalt fel. Mint TASZSZ-jelentés közli, kijelentette, hogy a világ közvéleménye már szigorúan elítélte a gyarmatosítók kongói gaztetteit. A jügoszláv köldöttétség véleménye szerint

az ENSZ kongói köldötése kudarcba fulladt, mert a főtátrak és annak megbízottai nem teljesítették a Biztonsági Tanács Kongóra vonatkozóan hozott korábbi határozatait.

Hozzáfűzte, hogy a Kongóban kialakult helyzetét Hammarskjöldöt terheli a közvetlen felelősség.

A jügoszláv köldötéség vezetője a következőket javasolta a kongói kérdés megoldására:

Haladéktalanul ki kell vonni Kongóból minden belga katonai és polgári személyzetet, amely jelenléte oly tragikus eseményekhez vezetett. Késedelem nélkül le kell szerezni Csombe, Mobutu és Kalondzi minden fegyveres bandáját és el kell távolítani azokat a politikai színtérről.

A Biztonsági Tanács határozatával nemzetközi bizottságot kell alakítani Lumumba és harcstársai meggyilkolásának kivizsgálására és a bűnösök megbüntetésére.

Biztosítani kell a kongói parlament és központi kormány zavartalan működését, Pavicsevics hangsúlyozta, hogy ha Belgium nem vonja ki csapatait Kongóból, akkor szigorúbb szankciókat kell vesse szemben alkalmazni.

Dadét kongói (Brazzaville) köldött, a következő szónok beszédében egyetlen szóval sem ítélte el Patrice Lumumba gyilkosait, hanem egész felszólalását a Guinea és Mali ellen intézett támadásoknak szentelte és magasztalta azt a szoros barátságot, amely Youlou abbé országának elnöke és a hóhér Csombe között kialakult.

Az ezután felszólaló szeneigali köldött a kongói kérdés „afrikai megoldását” szorgalmazta és indítványozta a döntés elhalasztását az ENSZ-kögyűlés március 7-én kezdődő folytatós ülészárára.

A Közép-afrikai Köztársaság külügyminisztere támogatta a javaslatot.

A Biztonsági Tanács pénteki ülésének részvevői köztört köröztették a szöalmi államfő legutóbbi kongói fejleményekkel összefüggésben köldött táviratát. A szöalmi államfő ebben elítélte Lumumba meggyilkolását és ugyanakkor az ENSZ kongói tevékenységének folytatása mellett foglalt állást. Ekkor a szónokok listája kimértült. Stenenson amerikai köldött indítványozta, hogy a Biztonsági Tanács február 20-án napolja el a vita folytatását, hogy a tanács tagjai időközben megkapthassák az ENSZ kongói, úgynevezett békétető bizottságának jelentését.

Magyar államférfiak távirata szovjet államférfiakhoz

NY. SZ. HRUSCISOV elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága elsőtitkáranak, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsa elnökének, L. I. BREZSNJEV elvtársnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének, MOSZKVA

Kedves Elvtársak! A magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 13. évfordulóján szívbeli jövő, szönte jókívánságainkat küldjük Önöknek.

Ez a szerződés a népeink közötti testvéri kapcsolatokat alapokmánya, amely a proletár internacionális magasztos elvei alapján örök időkre lerakta a magyar és a szovjet nép közötti megbonthatatlan barátság szilárd alapjait. Mélyes örömmel tölt el mindannyiunkat, hogy a népeink közötti testvéri kapcsolatokat az elmúlt években az élet minden területén egyre jobban mélyültek és népeink érdekeinek megfelelően mind gyümölcsözőbbé váltak.

A magyar nép sohasem felejtje el, hogy a hitleri fasizmus igája alól a Szovjetunió szabadította fel hazánkat. A szovjet emberek hősiei áldozatának köszönhetjük szabadságunkat és azt, hogy megvédhettük a szocializmus építésében elért eredményeinket.

A magyar népet örömmel és lelkesedéssel töltik el azok a nagyszerű eredmények, amelyeket a világ első és leg hatalmasabb szocialista állama, a szocialista tábor vezető ereje, a nagy Szovjetunió ért el a kommunista társadalom építésében.

Büszkék vagyunk arra, hogy a szocialista tábor tagjaként a magyar nép is részt vehet az emberiség békéjéért és boldogabb jövőjéért folytatott harc élvonalában. Szívből kívánjuk, hogy fejlődjenek és virágozzanak tovább népeink megbonthatatlan barátsága és újabb nagyszerű eredményeket érjünk el a ragyogó jövőért vívott közös harcunkban.

DOBI ISTVÁN, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, KÁDÁR JÁNOS, az MSZMP Központi Bizottságának elsőtitkára, DR. MÜNNICH FERENC, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke. (MTI)

A gyarmatosítók manővere következtében Elhalasztották a Biztonsági Tanács ülését

New York. — A Biztonsági Tanács péntek délután folytatta a kongói helyzet megvitatását.

Az ülésen elsőnek Pavicsevics jügoszláv köldött szöalt fel. Mint TASZSZ-jelentés közli, kijelentette, hogy a világ közvéleménye már szigorúan elítélte a gyarmatosítók kongói gaztetteit. A jügoszláv köldöttétség véleménye szerint

az ENSZ kongói köldötése kudarcba fulladt, mert a főtátrak és annak megbízottai nem teljesítették a Biztonsági Tanács Kongóra vonatkozóan hozott korábbi határozatait.

Hozzáfűzte, hogy a Kongóban kialakult helyzetét Hammarskjöldöt terheli a közvetlen felelősség.

A jügoszláv köldötéség vezetője a következőket javasolta a kongói kérdés megoldására:

Haladéktalanul ki kell vonni Kongóból minden belga katonai és polgári személyzetet, amely jelenléte oly tragikus eseményekhez vezetett. Késedelem nélkül le kell szerezni Csombe, Mobutu és Kalondzi minden fegyveres bandáját és el kell távolítani azokat a politikai színtérről.

A Biztonsági Tanács határozatával nemzetközi bizottságot kell alakítani Lumumba és harcstársai meggyilkolásának kivizsgálására és a bűnösök megbüntetésére.

Biztosítani kell a kongói parlament és központi kormány zavartalan működését, Pavicsevics hangsúlyozta, hogy ha Belgium nem vonja ki csapatait Kongóból, akkor szigorúbb szankciókat kell vesse szemben alkalmazni.

Dadét kongói (Brazzaville) köldött, a következő szónok beszédében egyetlen szóval sem ítélte el Patrice Lumumba gyilkosait, hanem egész felszólalását a Guinea és Mali ellen intézett támadásoknak szentelte és magasztalta azt a szoros barátságot, amely Youlou abbé országának elnöke és a hóhér Csombe között kialakult.

Az ezután felszólaló szeneigali köldött a kongói kérdés „afrikai megoldását” szorgalmazta és indítványozta a döntés elhalasztását az ENSZ-kögyűlés március 7-én kezdődő folytatós ülészárára.

A Közép-afrikai Köztársaság külügyminisztere támogatta a javaslatot.

A Biztonsági Tanács pénteki ülésének részvevői köztört köröztették a szöalmi államfő legutóbbi kongói fejleményekkel összefüggésben köldött táviratát. A szöalmi államfő ebben elítélte Lumumba meggyilkolását és ugyanakkor az ENSZ kongói tevékenységének folytatása mellett foglalt állást. Ekkor a szónokok listája kimértült. Stenenson amerikai köldött indítványozta, hogy a Biztonsági Tanács február 20-án napolja el a vita folytatását, hogy a tanács tagjai időközben megkapthassák az ENSZ kongói, úgynevezett békétető bizottságának jelentését.

Magyar államférfiak távirata szovjet államférfiakhoz

NY. SZ. HRUSCISOV elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága elsőtitkáranak, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsa elnökének, L. I. BREZSNJEV elvtársnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének, MOSZKVA

Kedves Elvtársak! A magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 13. évfordulóján szívbeli jövő, szönte jókívánságainkat küldjük Önöknek.

Ez a szerződés a népeink közötti testvéri kapcsolatokat alapokmánya, amely a proletár internacionális magasztos elvei alapján örök időkre lerakta a magyar és a szovjet nép közötti megbonthatatlan barátság szilárd alapjait. Mélyes örömmel tölt el mindannyiunkat, hogy a népeink közötti testvéri kapcsolatokat az elmúlt években az élet minden területén egyre jobban mélyültek és népeink érdekeinek megfelelően mind gyümölcsözőbbé váltak.

A magyar nép sohasem felejtje el, hogy a hitleri fasizmus igája alól a Szovjetunió szabadította fel hazánkat. A szovjet emberek hősiei áldozatának köszönhetjük szabadságunkat és azt, hogy megvédhettük a szocializmus építésében elért eredményeinket.

A magyar népet örömmel és lelkesedéssel töltik el azok a nagyszerű eredmények, amelyeket a világ első és leg hatalmasabb szocialista állama, a szocialista tábor vezető ereje, a nagy Szovjetunió ért el a kommunista társadalom építésében.

Büszkék vagyunk arra, hogy a szocialista tábor tagjaként a magyar nép is részt vehet az emberiség békéjéért és boldogabb jövőjéért folytatott harc élvonalában. Szívből kívánjuk, hogy fejlődjenek és virágozzanak tovább népeink megbonthatatlan barátsága és újabb nagyszerű eredményeket érjünk el a ragyogó jövőért vívott közös harcunkban.

DOBI ISTVÁN, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, KÁDÁR JÁNOS, az MSZMP Központi Bizottságának elsőtitkára, DR. MÜNNICH FERENC, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke. (MTI)

A gyarmatosítók manővere következtében Elhalasztották a Biztonsági Tanács ülését

New York. — A Biztonsági Tanács péntek délután folytatta a kongói helyzet megvitatását.

Az ülésen elsőnek Pavicsevics jügoszláv köldött szöalt fel. Mint TASZSZ-jelentés közli, kijelentette, hogy a világ közvéleménye már szigorúan elítélte a gyarmatosítók kongói gaztetteit. A jügoszláv köldöttétség véleménye szerint

az ENSZ kongói köldötése kudarcba fulladt, mert a főtátrak és annak megbízottai nem teljesítették a Biztonsági Tanács Kongóra vonatkozóan hozott korábbi határozatait.

Hozzáfűzte, hogy a Kongóban kialakult helyzetét Hammarskjöldöt terheli a közvetlen felelősség.

A jügoszláv köldötéség vezetője a következőket javasolta a kongói kérdés megoldására:

Haladéktalanul ki kell vonni Kongóból minden belga katonai és polgári személyzetet, amely jelenléte oly tragikus eseményekhez vezetett. Késedelem nélkül le kell szerezni Csombe, Mobutu és Kalondzi minden fegyveres bandáját és el kell távolítani azokat a politikai színtérről.

A Biztonsági Tanács határozatával nemzetközi bizottságot kell alakítani Lumumba és harcstársai meggyilkolásának kivizsgálására és a bűnösök megbüntetésére.

Biztosítani kell a kongói parlament és központi kormány zavartalan működését, Pavicsevics hangsúlyozta, hogy ha Belgium nem vonja ki csapatait Kongóból, akkor szigorúbb szankciókat kell vesse szemben alkalmazni.

Dadét kongói (Brazzaville) köldött, a következő szónok beszédében egyetlen szóval sem ítélte el Patrice Lumumba gyilkosait, hanem egész felszólalását a Guinea és Mali ellen intézett támadásoknak szentelte és magasztalta azt a szoros barátságot, amely Youlou abbé országának elnöke és a hóhér Csombe között kialakult.

Az ezután felszólaló szeneigali köldött a kongói kérdés „afrikai megoldását” szorgalmazta és indítványozta a döntés elhalasztását az ENSZ-kögyűlés március 7-én kezdődő folytatós ülészárára.

A Közép-afrikai Köztársaság külügyminisztere támogatta a javaslatot.

A Biztonsági Tanács pénteki ülésének részvevői köztört köröztették a szöalmi államfő legutóbbi kongói fejleményekkel összefüggésben köldött táviratát. A szöalmi államfő ebben elítélte Lumumba meggyilkolását és ugyanakkor az ENSZ kongói tevékenységének folytatása mellett foglalt állást. Ekkor a szónokok listája kimértült. Stenenson amerikai köldött indítványozta, hogy a Biztonsági Tanács február 20-án napolja el a vita folytatását, hogy a tanács tagjai időközben megkapthassák az ENSZ kongói, úgynevezett békétető bizottságának jelentését.

Egy héttel lapok, fol alapján néh igyekeztem arról, hogy dalomban — rodalomban reiben — e kilátástalans zöny, cinizmu telme iránti nyugati vé szerint, arra ha már méh miért érdem letről várja kereső nyuga leletet. Sen akarok össze gokat mes kapcsolni — összefüggnek utaljak rá, az írás meg útban volt szovjet úrra mulata kísér telenségét o azóta — me ton — újra mondják a értelmes e Nyugat ével radva a Szor rakétechni há szinte kalom, hogy kezdett gon folytatva, n szellemi je junk, hanem dolgokban i szövetést cs tematika, stb.

Mi, e tu kus embere dolgai és ö mégis érde tudjuk, hogy lákára siet ta nemcsak tet a boly Szovjetunió csinálnak: a lágion. Nem elhatározni: sajnálunk s radságot, c gókkal vers kat. Ha p múlna — USA is, de csinálna, m közü preszi Ahhoz, hogy léphessenek csak hatal anyag kell, hogy a ra nek a ma hoz, a vegy fele tudomá feszítése st eredményhe

Nos, ez a Tavaly, t mondogatá Szovjetunió előzte meg kitétechniká mitután a égen suhar a Szovjetu az USA — csak 1965 — is — aho gny nő a s egyre v nem egysz és lemarad hanem a üteméről.

Jól tudor akik rends járók volta mit ez. N lottuk, elr Szovjetunió tekintve a Nos, ez a s mináriumi egész vilá Vége Nyug ló hangok vek fölötti zéseknek. — másképp év delmes cí colgatta a szovjet és mány egy helyzete. ódós nyilat számára. S manyok e egyikről n elkörsorozá előre bejé amolyan e ben ezt adatakból Szovjetuni sokkal gy lódik, m mokban.”

Mádbb ereje itt, náium igazság v

Az a bizonyos meredek vonal

Ez héttel ezelőtt nyugati lapok, folyóiratok szemléje alapján néhány gondolatot igyekeztem megfogalmazni arról, hogy a nyugati társadalomban — főképpen az irodalomban — az ifjúság körében — egyfajta útvesztés, kilátástalanságból eredő közöny, cinizmus és az élet értelmét iránti hiteltelenség tapasztalható. Ismertetterem: egy nyugati vélemény, amely szerint, arra a kérdésre, hogy ha már mégis él az ember, miért érdemes élnie — Keletről várja a kibontakozást kereső nyugati értelem a feleletet. Semmiképpen sem akarok össze nem tartozó dolgokat mesterkéltén egybe kapcsolni — bár a dolgok összefüggnek — mégis hadd utaljak rá, hogy amikor ez az írás megjelent, akkor már útban volt a Venus felé a szovjet űrrakéta, a világ bámulata kísérő azóta is a végzetelenséget ostromló útján. S azóta — megint csak Nyugaton — újra meg újra megmondják a helyzetet ismerő értelmes emberek, hogy a Nyugat éveivel le van maradván a Szovjetunió mögött a rakétatechnikában. Most tehát szinte kínálkozik az alkalom, hogy a múltkor megkezdett gondolatort továbbfolytatva, ne csak erkölcsi, szellemi jelenségekről szövjünk, hanem olyan másfajta dolgokban is próbáljunk öszszvetést csinálni, mint: matematika, vegyészet, fizika stb.

Mi, e tudományokban laikus emberek, akik a világ dolgai és összefüggései iránt mégis érdeklődünk, mi is tudjuk, hogy a Venusszal találkára siető szovjet űrrakéta nemcsak arról visz únéteket a bolygók közé, hogy a Szovjetunióban jó rakétákat csinálnak: a legjobbakat a világon. Nem lehet csak úgy elhatározni: most pedig nem sajnálunk sem pénzt, sem fáradságot, csinálunk a bolygókkal versenyt futó rakétákat. Ha pénzen, fáradságon múlna — csinálna ilyet az USA is, de még milyeneket csinálna, már csak a nemzetközi presztizs kedvéért is! Ahhoz, hogy ilyen rakéták kiépíthessék a világűrbe, nemcsak hatalmas erejű hajtóanyag kell, hanem az kell, hogy a rakétakészítők értsenek a matematikához, fizikához, a vegyészethez stb. Sokféle tudományág együttes erőfeszítése szükséges az ilyen eredményhez.

Nos, ez a dolog lényege. Tavaly, tavalyelőtt még azt mondogatták Nyugaton: a Szovjetunió egy-két évvel előzte meg a Nyugatot a rakétatechnikában. Most meg, miután a Venus-rakéta is az égen suhan, azt olvashatjuk: a Szovjetunió ott tart, ahova az USA ebben a dologban csak 1965-66-ban ér el. Vagyis — ahogy telnek az idők, úgy nő a Szovjetunió előnye s egyre világosabban látszik, nem egyszerűen megelőzésről és lemaradásról van már szó, hanem a fejlődésnek kétféle útjéről.

Jól tudom, hogy azok előtt, akik rendszeres szemínárium-járók voltak, közhelynek számít ez. Nagyon sokszor hallottuk, elmondtuk, hogy a Szovjetunió a fejlődés útját tekintve a Nyugat előtt jár. Nos, ez a sokszor hallott „szemináriumi anyag” most az egész világot hozza lázba. Vége Nyugaton is a lelkiesnylvó hangoknak, a szovjet tervek fölötti gunyoros megjegyzéseknek. A New York Times másképp évvel ezelőtt terjedelmes cikksorozatban boncolgatta a kérdést: milyen a szovjet és az amerikai tudomány egymáshoz viszonyított helyzete. Ötven amerikai tudós nyilatkozott e cikksorozat számára. Sorra vették a tudományok egyes ágait és mind-egyikről mérleget vontak. A cikksorozat első része afféle előre bejelentett összegezés, amolyan előző fele volt s ebben ezt olvashattuk: „... az adatakból kitűnik, hogy a Szovjetunióban a tudomány sokkal gyorsabb ütemben fejlődik, mint az Egyesült Államokban.”

Megdöbbentő felfedezés erejével hatott ez — ami itt, nálunk már rég felismert igazság volt. Van a szocia-

lista rendszerben valami megfoghatatlan — úgy érteve, hogy a nyugatiak számára megfoghatatlan. Megállapítják ugyan, hogy a Szovjetunióban „az intellektuális energia robbanásszerűen felszabadult” — de ennek okait több esetben személyi okok keresik, s csak egyes részleteket láttán merik elismerni, hogy az alapvető ok, a fejlődés kétfajta ütemének magyarázata magában a társadalmi rendszerben van. Van egy érdekes tudományág: a földtan. Dr. Maurice Ewing, a columbiai egyetem geológiai intézetének igazgatója évtizedek óta világtekintélynek számít ebben a szakmában. Utóbbi jelentőségű kísérleteket folytatott a tengerreken: a tengermélyben végrehajtott robbantásokkal kellett hullámok mérése érdekében expedíciókat vezetett. Ezt írja róla a New York Times: „Dr. Ewing erőfeszítései hosszú időre biztosították az Egyesült Államok élejáró szerepét ebben a munkában, úgyhogy mikor 1957-ben a torontói tudományos értekezleten az oroszok kijelentették, hogy ők is jelentősen előrehaladtak ezen a téren, bizonyos bizalmatlansággal fogadták állításait.” De amikor a helyszínen is, meg tudományos beszámolókból is megismerkedtek az amerikaiak az „oroszok” szerényen bejelentett eredményeivel, ez a dr. Ewing, aki aztán igazán érthet a földtani tudományokhoz, szó szerint ezt mondotta: „Ez a maguk igazi szputnyikja, nem az, amelyik a Föld körül kering.”

De hát a Szovjetunióban nemcsak a földtannak, hanem minden más tudományágnak megvannak a maguk „szputnyikjai”. Idézzünk a New York Times cikksorozatának a vegytannal foglalkozó fejezetéből: „A Szovjetunió minden évben körülbelül 2800 oldalt ad ki a szervetlen kémiai kutatások területéről. Egy amerikai elemzésben úgy beszéltek erről, mint amely gazdag eredeti munkában és sok közöttük a magas kvalitású. A nyugati világ termelése ugyancsak az említett tanulmány szerint összesen 800 oldal.”

A matematikáról szóló fejezetet eleve ilyen lemondással vezet be a cikkíró: „A matematika olyan terület, ahol az oroszok — ez a salakjatekos nemzet — mindig erősek voltak.” Ha idézzük a bevezető mondatot — idézzük a befejezőt is: „Érdemes megjegyezni, hogy az amerikai eljöveteleken használt matematikai tankönyvek egy része szovjet munkák fordítása volt, ugyanakkor azonban az ellenkezője ritkán fordul elő.” A csillagászatról szólva egy kitűnő amerikai csillagász, dr. Luigi G. Jacchia a Szovjetunióból hazatérve (ez a tudós folyékonyan beszél oroszul), a látottakról így nyilatkozott: „Iszonyatos a fejlődés.” A geofizikáról egy másik amerikai tudós, dr. Pross állapította meg ugyancsak a New York Timesben: „Mindnemi, aki otthonos a geofizikánál ezen a területen, elképzeléssel figyelheti, hogy az oroszok mindössze két évi munka után milyen színvonalat értek el.”

Szóval: nemcsak a rakétáról van szó. Illetve: a rakétáról, de teljesebb összefüggésben. A rakéta — nyilvánvaló — meredek szögben távolodott el a Földről, hogy valahol a felső régiókban határozott páncsot kapva, ráterjen a végtelenbe vesző elképesztő útjára. De a rakéta nemcsak önmaga pályáját rajzolta fel az égre fényes csikkal, hanem azt is kifejezte a maga módján, amit dr. Lyman amerikai tudós így fogalmazott meg a szovjet tudomány eredményeit a helyszínen szemlélve: „Fejlődési görbéjük annyira meredekebb, mint a mienk, hogy az egyenesen elképesztő.”

A fejlődésnek ez az „elképesztő meredek vonala” már régebben nyilvánvaló volt, de a szovjet űrrakéták látványos útjai kellett hogy „nyugati” világ közvéleménye is elfogadja ezt a tény-

Most már azt kutatják: mi-féle módszerek, miféle előkészítés, miféle általános tudományos munka készítette elő ezt a meredek vonalú fejlődést. Ma már az is közhely, hogy a Szovjetunióban a közoktatás, iskolázás, szakember- és tudósképzés aránya, üteme és messze magamögött hagyja a nyugati eredményeket. Idézzük a New York Times cikkét: „Nicholas de Witt, a harvardi orosz kutató központ dolgozója ki-váló tekintély ebben a kérdésben. Ő úgy véli, hogy az orosz és amerikai tudományos dolgozók és mérnökök arányszáma a tudományos fokozat eléréskor újabb aránytalán most és a továbbiakban jobb, mint 2:1.” Vagyis: a Szovjetunióban az amerikaiak kétszerente nagyobb ütemben bocsátják ki az egyetemek és tudományos intézetek a fiatal tudósokat. De nemcsak a számarány a fontos, hanem az is, amit egy amerikai biokémikus megjegyzett: „Az Egyesült Államokban kis példányszámban megjelent és 30 dollárért eladott könyvet az oroszok nagy tömegben nyomtatják a saját nyelvükön és 3,50 dollárért megjelölő áron terjesztik.” Az amerikai tudósok „zavarba jöttek, mert úgy látták, hogy orosz vendégüljárók többet tudtak az Amerikában legutóbb megjelent művekről, mint ők maguk”. Eipanaszolják az amerikai tudósok, hogy a Szovjetunióban ingyenes a legmagasabb színvonalú egyetemi oktatás is, fiatal, tudni és alkotni vágyó tudós-hadsereg jön ki évről évre az egyetemekről és a tudományok minden ágában halatlan ambícióval törnek a világszínvonalra. Valami megmagyarázhatatlanul friss és élénk érdeklődés jellemzi azt a — régiókból és újakból összehozottakból — értelmiségi gárdát. A hajdan oly elmaradott, csendesnek, tünyanak és mozdíthatatlannak látszó Oroszország ime, most mutatja meg igazán, mire képes, amikor már nem „Oroszország” többé, hanem egy új társadalmi forradalom által átforgalmát, újjágyúrt Szovjetunió.

Ez a lényeg — a társadalmi forradalom, amely felszabadította a népben rejlő hatalmas alkotó energiákat. A földtani kutatás eredményeire mondta az említett amerikai tudós: „Ez a maguk igazi szputnyikja, nem az, amelyik a Föld körül kering.” Ez az amerikai tudós felismerte, mi van a szputnyik mögött, melkora lélegzetvétel és milyen általános, meredek vonalú előretörés a tudományokban. Ha ő elismerte, mi is megtehettük ezt, hozzátevé, hogy azért a szputnyik — önmagában is — forradalmi lépés, különösképpen, ha tudjuk, hogy az amerikai tudós ezt két évvel ezelőtt mondta s azóta nemcsak a Holdra röppent rá a sarlós-kalapácsos szovjet címer, hanem most már a Venus irányában szárguld a hat és félmázsás szovjet űrrakéta.

Ugy kezdtem, hogy nem szükséges össze nem tartozó fogalmakat mesterkéltén egybe fűzni valami formális logika segítségével. De ime kidurrult: nagyon is összefüggnek ezek a dolgok. A múlt heti gondolatsort — amikor az erkölcsi, szellemi jelenségek fölötti meditatást — azzal fejeztem be, hogy míg Nyugaton a megtorpanás, a szellemi életben valamiféle útvesztés, erkölcsi kérdésekben a kilátástalanság okozta nihil jelei mutatkoznak, addig „Keleten”, a szocialista társadalomban, a Szovjetunióban egy magabiztos, útját és céljait jól ismerő, jövőjét tudatos bizakodással megszerkesztő társadalom képe rajzolódik fel.

Ugyanez a kép bizonyul igaznak akkor is, amikor más kérdésekről, a tudományokról és a fejlődésnek kétféle útjéről beszélgetünk.

M. G.

OLVASÓINK írják

Vita a kereten belül

Szűk a keret vagy hibás az elosztás — ezzel a címmel közölte a Napló nemrég azt a levelet, amelynek írója szerint a Hajdúszoboszló fejlesztésére szánt összeget nem mindig helyes arányban használják fel. Elfordul, hogy a város egy-egy részén nappali fényt teremtenek, míg a kül-sőségi részeken egyszerű villanykörteket is alig találunk

Debrecenben hasonló a helyzet az útburkolatok építésénél. Gyakran tapasztható, hogy kiforgalmú utcákat, sőt gyakori esetben párhuzamosan futó utcákat portalanítanak kitudó kövesúttal. Az is előfordul már, hogy kiscserlők a kövezetet az út minőségét javították, ugyanakkor a város külterületén forgalmas utcákon sok helyen még gyalogjárda sincs. A lovakosok által kitta-poszt ösvényre és előfordul, hogy ilyenformán csaknem az egész utca járhatatlan.

A példa kedvéért megnevezek néhány elhanyagolt utcát. Ilyen többek közt a Gyepűs utca, a Töhötöm, a Kaskovits utca, ahol az ember az őszi esőzések, tavaszi olvadások alkalmával bokáig jár a sárban.

Ismételtlen megjegyezni kívánom — mint azt a korábbi cikk szerzője is tette —, hogy nem a kerettel van a baj. Ugyanis örömmel tapasztaljuk, hogy a város épül, fejlődik, és rendkívül nagy anyagi áldozatokat vállal az ország, hogy kulturált körülmények között éljenek az emberek. Az arányos elosztás körről van inkább tennivaló. Ne hanyagoljuk el a külvárosokat még akkor sem, ha a centrumok nyilvánvalóan nagyobb anyagi befektetéseket igényelnek.

BÍRÓ LAJOS
Debrecen, Faiskola utca 13. sz.

Kis vonat — nagy közönség — üres kocsik

Egy nehezen érthető intézkedés nyomán írom leveleimet, mert szeretnék valamilyen választ kapni. A debreceni nagyjárműről 7.20 órakor induló mátészalkai vonat hétfőn reggelként csak négy kocsiból áll és ennek is csak kis része jut az utazó közönségnek. Furcsa dolog, hogy az első kocsi, amely tulajdonképpen negyven ember részére biztosítana kényelmes utazást, csak felerészben áll az utazó közönség rendelkezésére, mert a másik felét szolgálati helyként foglalják le és végig az egész útvonalon mindössze néhány vasutas dolgozgat benne. Azt sem egészen értem, hogy miért kell a négy

kocsi közül egyet elsőosztályúnak kinevezni, amikor az utasok főként másodosztályú jegyet váltanak, de inkább — szintén másodosztályú — bérlettel rendelkeznek.

Ésszerűen mindenképpen, hogy hétfőn csak négy kocsi közlekedik, de még érthetőbb az, hogy 240 ülőhelyből csak 140-et foglalhatnak el az utasok. Február 6-án láttam a legbosszantóbb példáját az intézkedés furcsaságának. A vonat egy részében talpalatnyi hely alig jutott az utasoknak, másfel kocsiban pedig alig lézengtek néhányan.

BERÉNYI MIHÁLY
Debrecen, Bihari u. 7.

Furfangos fuvarosok

Ismerjük azt a közmondást, amely így szól: Többe kerül a leves, mint a hús. Hajdúszoboszlón a TÚZÉP-telepen már többször eszembe jutott e közmondás igazsága. Ugyanis megvesszük a szentet mondjuk 27,50-ért egy mázást és hazaviszük 15 forintért. A szállítási díjakat a forgalom szerint szabályozzák és rettegve megy az ember a telepre, mert minél többen vagyunk vásárlók, a targoncások annál többet kérnek a szállítástért. Ha nem lépnek közbe valamilyen erőley intézkedéssel, könnyen bekövetkezhet, hogy a fuvardíj meghaladja a szén

árát is. Különösen „elenjár-nak” az árszabályozásban a kézi targoncákkal szállító szénfuvarosok. Tudomásom szerint ezek az emberek alkalmi munkások, nem adóznak, de jövedelmük minden bizonnyal meghaladja az iparágak szakk munkásainak fizetését. Valamilyen megoldást kellene találniuk, mert ez a jelenlegi helyzet visszataszító. Gondoskodjanak a TÚZÉP-telepen olyan fuvarosok beállításáról, akik a hivatalos díjszabás szerint végzik a szállítást.

JAKELUS BÉLA
Hajdúszoboszló, Bánomkert

Köszönjük

Pár héttel ezelőtt panaszunk volt. Az Autóközlekedési Vállalat, amikor sokkal sűrűbb autóbusszjáratokkal örvendeztetette meg a Széchenyi utca és környéke lakóit, megszüntette a régi megállókat a Zelemér utca sarkán. Azaz megállott a busz, hiszen sorompó van ott, de zárva maradt a kocsijajta.

Hát most már vissyllott újra. Az igazgatóság visszátette a megállóhelyet jelző táblát, így hát ismét föl és le lehet szállni a Széchenyi utcai sorompónál.

Nagy könnyebbség ez a Zelemér, a Krúdy Gyula, az Eröss Lajos, a Kürtös utca lakóinak. Fájós lábú, fulladó lélegzetű öregek csakúgy örülnek neki, mint a piacról nehéz kosárral hazatérő háziasszonyok, munkahelyükre siető dolgozók, iskolába igyekvő fiúk, lányok. Köszönet érte a vállalatnak.

Dr. K. P.
Zelemér u. 3. sz. alatti lakos

Marólgással a növények ellen

A téli fűtési időszak a jelek szerint nem múlik el nyomtalanul Debrecenben, még közelebből a Nyulason sem. Ha most idejében nem változtatnak a helyzeten, tavasszal ki-pusztul a fű az utcákon, s kiszáradnak a fák. Jelenleg ugyanis az történik, hogy a hamut, salakot kihordják a házakból, de nemcsak a járdát hintik le vele, hogy járhatóvá tegyék a csiszos felületet, hanem a parknak szánt füves részeken és a fák tövére helyezik el hatalmas halmozokba.

Elképzelhető, ha jön a tavasz, a hamulug tartalma a hőlével és esővízzel együtt a talajba kerül, ennek következtében pedig az utacégek botránnyosan eltorzul, mert kipusztul a növényzet. Lehetne sorolni, hogy hol találhatók jelenleg a salakhegyek. A Százados utca elején még az orrosi rendelők körül is látni lehet az izléstelen szemétkupacot, ugyanígy a Vitéz utca torkolatánál is, a Görgey utca 6. és 14. szám előtt ugyancsak, sőt még a közhasználatú ivókút mellett is megtalálni visszamaradt fűtési hulladék halma-zait.

Debrecen belvárosában a Homok utcán, Hatvan utcán és másutt vigyáznak a tisztaságra, szép szemgyönyörködtető parkokat létesítettek. A Köztisztasági Hivatal rendszeresen elhordja a salakot és sehol sem látni hasonló szemetet. A külvárosban ugyanilyen ábrást kellene rendszeresen tartani.

Egy nyulasi lakó

Cserbenhagyták a börgyáriakat

Ellett több mint egy esztendő a Hajdúsági Bőr- és Cipőgyár 3 millió forintos költséggel épült cserzőüzemének átadása óta, de még mindig nem termelnek a gyár új létesítményében. Nem dolgoznak az új „csereszben”, azaz hogy dolgoznak ott, de nem a börgyáriakat, hanem még mindig az építőket. Ellett egy esztendő, s azóta még mindig csak javították a gyár új részlegét.

Az új üzemsz modern, magas csarnok — fényesvilágítás, szellőberendezés, fűtés, minden kifogástalan benne, ám a 40 súlylyezett kádat nem lehet használni.

Miért? A kádak vasbetonból készülték és belül valamennyit keramit csempekoc-kákkal borították, ez képezi a szigetelést, ugyanis a cserzőanyag savtartalma megbontja a betont. A szigetelés tehát megvolna — de rossz. A kis keramit csempeköt közeit nem tömítették el megfelelően, és a cserzőanyag átszivárog egyik kádból a másikba — így az új üzemsz használhatatlan.

Egy esztendeje már vizsgálat vizsgálat után következik, a börgyár pereli a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatot. Ez utóbbi helyről azonban tovább vezetnek a szálak, ugyanis a hanyag munkát a szigetelők végezték — a Budapesti Általános Szakipari Vállalatot terheli a felelősség.

A tervünket teljesítették, de csak a legnagyobb erőfeszítések árán — mondta Serény Károly, a börgyár főmérnöke. ami or megmutatta az üzemsztelep új létesítményt. maj' zava' igazolásául a régi arafés eljövete' a' alsóságre-

Kiss János

Az újítómozgalom tapasztalatai az Orvosműszer-gyárban

1959=75. 1960=119. Korántsem fejtoró számtani példát akar ez a néhány számjegyre kifejezni, hanem azt rögzíteni, hogy az elmúlt esztendőben mennyit fejlődött az újítómozgalom a Debreceni Orvosműszer-gyárban. S ha az egyenlőségelek után következő számokat összevetjük, máris kész a lakonikus felelet: sokat. Természetesen hiába lenne csupán a rideg számok alapján a követeztetést levonni, mert azok a teljes igazsággal képtelenek megismertetni az érdeklődőt, nem tükrözték születesük körülmenyit. Eppen ezért a leg-helyesebb, ha inkább Hevesi Sándor, a gyár újítási felelőse mondja el: mi a titka annak, hogy a dolgozók kezdeményező kedve — 1959-hez viszonyítva — ilyen jelentős mértékben megnőtt?

Vértési Lajos fémüvezető, aki arról híres, hogy ő adta be a legtöbb újítást a gyárban.

Véleménye szerint először is az, hogy az újítások elbírálása időben megtörténik. Bár olyasmint is kiérdeklődött szavaihoz, hogy az elsőfokú véleményező a termékkel kapcsolatos elfoglaltságuk miatt néha megcsúsznak a határidő marcsáján, ez azonban nem jellemző az esetek többségére. Továbbmenve az is kiderült, hogy a gyár vezetői törődnek az újítókkal. Ezt bizonyítja az az elmúlt év decemberében rendezett újítási ankét is, amelyen a vezetők barátságosan elbeszélgettek azokkal, akik rendszeresen nyújtottak be javaslatokat. Részt vettek ezen a gyár művezetői is, s a téma az idej tervfeladatokkal kapcsolatban megoldandó újítások körül forgott. A beszélgetés végén négy — arra legérdekesebb újító — tárgyjutalmat kapott.

Nade egyáltalán nem elhanyagolandó szempont a szigorúan vett anyagi kérdés sem. Az idej esztendőre elkészített újítási terv, amely-

nek egy példányát minden egyes bizalmi megkapta és amely ott látható az üzemi szek falán is, az újítási díjtól függetlenül 500-tól 1000 forintig terjedő jutalmat helyez kilátásba egy-egy részfeladat receni gyár az első, a II. negyedében a 4. s a IV. negyedében ugyancsak a negyedik helyen végzett országos viszonylatban.

S most még néhány szót a nevesebb újítókról. Első helyen a Bártfalvi László és Takács Sándor által készített újítást kell megemlíteni, ami — importanyagból — az anyagmozgató jelentős csökkentését segíti elő. A két újító körülbelül 6000 forint újítási díjat kap. Nádházi Sándor csőhúzó-csoportvezető a hulladék csökkentésére nyújtott be két javaslatot. Az utóalkulációs számítások bizonyossága szerint újítási évente 109 000 forintos megtakarítást eredményez. Úgyhogy mintegy 4300 forint díjat kap majd. Másik újítása szintén komoly eredményre vezetett, ezért is több mint 4000 forintra van kilátása. Vértési Lajos fémüvezető a legtöbb újítás „szülőatyja” a műszergyárban. Ezek többsége munkavédelmi jellegű, ami nem is csodálandó, mivel egyben munkavédelmi felelős is.

Talán egyetlen dolog lehet kifogásolni a gyár újítómozgalmaival kapcsolatban. És ez az, hogy általában más munkával erősen túlterhelt dolgozók foglalkoznak az újítások elbírálásával. Ez viszont azt a veszélyt rejti magában, hogy időnként esetleg hátrébb szorul ez a dolgozók nélkülözhetetlen kezdeményezőit szolgáló mozgalom. Szükséges tehát megszilárdítani az újítók körét.

200 ezer forintnál több megtakarítást eredményez évente Bártfalvi László és Takács Sándor közös újítása. Képpünkön a két újító

„Kedves bolondságok” 200 MILLIÓ FRANKERT

Párizs, 1961. február hó. A *Könnyed bolondságok* műsorom 1300 előadás után lekerült a híres párizsi revüszínház, a *Folies Bergere* homlokzatáról. A francia főváros „szórakoztató iparának” világszerte ismert vállalkozása új műsorra készül. Március közepén lesz a bemutatása, az új cím a régi hagyományok szerint ismét csak „bolondságok” ígér, és alkalommal *Kedves bolondságok*.

Három esztendője, amikor a *Könnyed bolondságok* színter került előtől először találkoztam a revüszínház magyar származású művészeti igazgatójával, Gyarmathy Mihállyal, már megtanultam, hogy a *Folies* mindenkor műsorcímében benne kell lennie a színház nevében is bennefoglalt „bolondságok-nak”, s azt is megjegyeztem magamnak, hogy amint 13 betűből áll a *Folies Bergere* név, ép úgy — 13 betűvel kell „ciadnia mindenkor a műsor címét is... Gyarmathy már akkor megnyugtatót, hogy a 2000-es évekig el van-

nak látva műsorcímeikkel, a francia nyelv annyira gazdag olyan mellékevekben, amelyek a nőnem és a többszám jelzésére szükséges végződésekkel együtt megfelelőnek jelzőként a kellő betűszámúak is. A műsorcím megválasztása tehát nem nehéz feladat, annál nagyobb munkát igényel a 24 *gyorsan pergő képből álló háromórás műsor* összeállítás.

Gyarmathy, azaz *Monsieur Michel* (csak így hívják a színházban, mert a vezetőnek senki sem tudja helye-

sen kiejteni) kimerülten dől hátra a fotelben, amikor egy este elbeszélgetünk az igazgatói irodában. Az előadások után még próbák, tárgyalások, hajnali 5-ig folyik a munka... — Még mindig kicsi a színpad? — Kérdem. — Sónaj a felelet. Ki gondolná, hogy a nagy párizsi revüszínház színpadának úgynevezett mélysége — 6 méter, tehát annyit, mint nálunk egy közepes művelődési ház színpadé? Gyarmathynak az először

begő toll, a szikrázó strassz.) „Monsieur Michel” elmagyarázza, hogy az óriási térhátas díszletek különleges könnyűfémvázal készülnek, hogy villámgyorsan változtatható lehessen a színpadképet, ugyanakkor szilárdak is legyenek. Természetesen emellett forgószínpaddal is dolgoznak. A technikai követelményekhez tartozik, hogy — és már ez is hagyomány — számba megy — minden műsorban a befejező kép kiegészítésére a nézőtér fölött a

menyeztéről leengednek valamit, hol egy „repülőgépet”, hol pedig — mint az új műsorban — egy „léggömböt”, természetesen tucatnyi női „utassal”.

Könyvkiállítás a Kerekes-telepi könyvtárban

Szeressük a könyvet címmel a Kerekes-telepi könyvtárban könyvkiállítás nyílt meg. A kiállításon bemutatott könyvek nagyobb része főként a háztáji kertek, szőlők és gyümölcsösök, valamint konyhakerti növények szak-szerű gondozását ismertetik. A kiállítást nagy érdeklődéssel tekintik meg a környék lakói. Az asszonyok sok könyvet már meg is vásároltak, hogy hasznosítsák az olvasottakat a tavasszal induló konyhakerti és gyümölcskertészet munkájuk végzésénél. A megnyitón „nívós kultúrumsort is adtak, ugyanakkor tanácsadás kezdődött, hogy milyen könyvet olvasson. A könyvkiállítás néhány napig még nyitva lesz.

Négy helyen épülnek Debrecenben szövetkezeti lakások

Modern üzleteket kap az új városnegyed

Hirt adunk arról, hogy ez évben 265 szövetkezeti lakást adnak át tulajdonosaiknak. Többen fordultak a Naplóhoz azzal a kéréssel, hogy közöljék, hol épülnek ezek a lakások. Bírba Kálmántól, a városi tanács tervosztályának vezetőjétől kaptunk információ alapján adunk most tájékoztatót. A Libakertben az E jelű épületben 68 szövetkezeti lakás kerül átadásra. Ez az épület a Hámán Kató utca és a Szegefű utca sarkán épül és már tető alatt is van. Az új lakásokat ez év október 30-án adják át a tervek szerint. Az épület mögött az F és a G jelű tömbben 40-40 szövetkezeti lakás készül el, ezeknek átadási határideje november 30. Az Április 4. útján 54 szövetkezeti lakás épül. Ez az épület december 31-re készül el. Szövetkezeti lakóház épül még a Március 21. téren a honvédszobor közelében. Itt 63 lakást építenek. Ez az épület hétémeletes lesz. A földszinten üzleteket létesítenek, hogy a környék lakosai ne kényserüljenek napi bevásárlásaik miatt a belvárosba. A hétémeletes épületet december 31-vel adják át rendeltetésének. Ez az épület lesz a legnagyobb a Tanácsköztársaság útján és környékén épülő új városrészen. A Tanácsköztársaság útján és körzetében később építendő házak többsége háromemeletes lesz. A Március 21 téren épülő hétémeletes szövetkezeti lakóház földszintjén fűszer-csemege üzlet, tejbolt és húsbolt lesz. Ezek a nagy üzletek a legmodernebb berendezéssel készülnek. Az Országbíró út sarkán épülő állami bérház földszintjén férfi és női fodrászat és cipőjavító üzem létesül. Ilyen módon az új szövetkezeti lakások tulajdonosai és az állami bérházak lakói a városrészt teljes kiépülésével a környelmes bevasárlás, szolgáltatás lehetőségeihez is hozzájutnak.

A plovdivi békeharcosok üzenete a debreceniekhez

A Bulgária híres vásárvárosában, Plovdivban megjelenő népfőlap cikkeket közöl Debrecenről, abból az alkalomból, hogy ez évben ünnepezzük a városra alakulást 600. évfordulóját. A cikk többek között ismerteti a Hazafias Népfőnt városi bizottságának a plovdivi békebizottsághoz intézett levelét, amelyben kéri, hogy küldjenek a 600 éves jubileum alkalmával létesülő békeliget számára vágógépeket, melyek jelképezni fogják a bolgár-magyar barátságot. — A plovdivi békeharcosok, akik nagyon büszkék hí-

res rózsavilágjukra — írja az újság — a legszebb rózsatöveket fogják elküldeni a debreceni békeliget számára, hogy hirdessék a bolgár nép békeszeretét, és hogy a liget minden látogatója emlékezzon majd a békeszerető bolgár népre. A cikk utal arra, hogy Debrecen, mely egyike a leg-érdekesebb magyar városoknak, egymás után teszi meg — igen helyesen — azokat a lépéseket, hogy kiépítse baráti kapcsolatát más országok városával, népeivel, hogy aktívan vegye ki részét a béke-

A Szép utcán már jó a kút

Hirt adunk már arról az *Olvasóink írják* című rovatban, hogy Debrecenben a Szép utcán a jövővi kút csak bosszúságot okoz, de viszont nem ad. Javították gyakorlat, a környék lakosainak felhasználási eredményeképpen, de a macaks kút csak nem szolgált jó ivóvízzel.

Most a Szép utca és környéke örömről adhatunk hírt. Megunták végre az eredménytelen javítgatást; új kutat szereltek fel és zavartalan már az ivóvízszolgáltatás.

Fokozódik az állati tápszerek gyártása a BIOGAL Gyógyszergyárban

Új gépek az Alföldi Nyomdában
Mi újság az üzemekben?

A Debreceni BIOGAL Gyógyszergyár termelésének mintegy felét képezi az állati tápszerek gyártása. A napokban elkészült az OTC feldolgozó részleg második üzemegysége. Az állati tápszerek alapanyagát képező OTC-t feldolgozó új üzemegységet jelenleg két szűrőprésszel adták át, de a jövőben — a negyedév végéig — még másik három szűrőprést állítanak be.

A gyógyszergyár új üzemegysége jelentősen megnöveli a szűrés kapacitását, ami annyit jelent, hogy az elkövetkezendő időszakban még nagyobb mennyiséget tudnak gyártani állati tápszerekből. Erdemes megjegyezni, hogy a gyár vezetői a dolgozók szórakozásáról, kulturális igényeinek kielégítéséről is gondoskodnak. A jövő hét kedd-

jén a gyár dolgozói megnézik a Csokonai Színházban Meszterházy Lajos *Pesti emberek* című drámáját.

Az Alföldi Nyomdában gyarapszik a gépi berendezések száma, az üzem egyre korszerűbb berendezésekkel dolgozik. Az utóbbi időben is több érdekes gépi berendezést kapott a nyomda. Az elmúlt esztendőben egy Mansfeld-gépet rendelt az üzem, az azonban törönten érkezett és most megkapták az új gépet. A fotocellás kérvédő berendezéssel ellátott automata vágógépet beállították, és üzembe is helyezték. A modern gép működésétől azt várják, hogy a kötéset munkája jelentősen megjavul. A nyomdageptermén is új berendezéssel gyarapodott. Egy színynyomó gépet szereltek fel.

Megérkezett ezenkívül a Német Demokratikus Köztársaságból egy tömöntödei lemezhat megmunkáló, egy vészszabó gép és egy automata vágógépkész-készlet. A gépeket a közeljövőben üzembe helyezik.

Névadó ünnepség az Autóközlekedési Vállalatnál

Az 52. AKÖV vezetősége, a nöbizottsággal karöltve névadó ünnepséget tartott. Két Varga Ferenc nevű dolgozó kifizia kapta a Ferenc nevet. Erdelkessége az ünnepségek, hogy a kicsikét, bár nem rokonok, egy évben és egy napon születtek és a

nevük is teljesen egyforma. Az AKÖV képviselőin kívül megjelentek az I. kerületi Tanács részéről Kerezi Miklósné tanácsnag és dr. Deák Sándor anyakönyvvévezető. Sok szerettel vetők körül az egyik nagypapát, Agárdi Lajost, a tanácsköztársaság veteránját.

200 millióba.

Ne csodálkozzék, van olyan ruha, amely egymagában 600 000 frankot ér. A *tollakat* Afrikából, Madagaszkárból hozatjuk, a *strasszot* — mázsaszámra — Csehszlovákiából. De még ez a költség is kevés ahhoz képest, amit a *Folies Bergere* második számú együttesére költünk. Ez a 60 tagú társulat állandóan a világot járja. Tavaly európai körúton volt, az idén az amerikai Las Vegasban vendégzerepel egy teljes évig. Ott még gazdagabb kiállításban kell találnunk a műsorunkat, annyira sokat várnak a párizsi *Folies Bergere*-től... — S megtérül az óriási befektetés? — Igen, de nehezen. Körülbelül ez a kalkuláció: a műsorunk három évig kell „futnia”, az első évben megkeressük az önköltséget, a második év bevétele elmegey adóba, és ami haszon a harmadik évben mutatkozik, az — a nyereség... Gyarmathy nem titkolja, hogy üzleti szempontok diktálnak a műsor összeállításakor is. A külföldiekre alapozódik az egész vállalkozás. Párizsi alig teszi be a lábát a *Folies*-ba, vidéki francia

Mi lesz az új műsorban?

— Szinte szabály, hogy kánkánál kezdjük, nem titok, hogy a műsorainkat elősősorban a külföldiek igényeihez mérjük, márpedig az amerikai turista először is „French Can-Can”-t akar látni... Aztán viszont a lehető legválogatosabb műsort kívánjuk adni: lesz olyan számunk, amelyben 12 *kutya van a színpadon*, az egyik képen *hóesés* lesz a különlegesség. Lesz *bécsi valcer* és *magyar táncjelenet*, Brahms magyar táncainak és Liszt II. rapszódájának zenéjére. Megelevenítjük a „királyi nő nyakláncát”: történelmi képsorozatban mutatjuk be a híres ékszer vándorútrát évszázadokon át. XI. Lajos, majd Richelieu bíboros, Ausztriai Anna, a Napkirály, Marie-Antoniette. Mária Lujza, Napóleon jelenik meg egymás után a színpadon, akárcsak egy panoptikumban, kézzel kézzé jár a híres ékszer, s végül ma, a párizsi Rue de la Paix egy ékszerüzletét ábrázolja a színpadkép. 12 *ezüstös, strasszos ruhájú táncosnő formálja a nyakláncot*... — Mennyibe kerül az új műsor kiállítása? — Ma még nem tudjuk megmondani, azt hiszem még kevesbé, a közönség óriási többségét estéről estére *amerikaiak, angolok, nyugatnémetek, olaszok* és más nációk teszik ki. Alig van hat *széveses* szám, csak mutatóba egy talán, hogy a szinte véletlenül betevett „benszülötték” is kapjanak valamit, minden más csak zene, tánc, dal és látványosság.

A látványosságot

persze sok pelyhedző állú sihedernek, akik az állóhelyen ágaskodnak és a még több 60 év körüli öregúrnak, akik a harmadik sorból is látszóval szemlélődnek — elsősorban a női testek jelenlétük. Jobb is nem nézni a vörösen izzó, kövérkés arckat. A nézőtér látványja nem mindig épületes... A nem olcsó belépőjegyet azonban a legtöbbben éppen az effajta látványosságért váltották. Az „éjszakai Párizs” látni vágyó amerikai turista igénye parancs... Végezetül egy megjegyzés: még mindig százsorúta izlésebb, amiben itt van része, mint az amerikai eredetű és ma már Párizsban is gombamódra elszaporodó „*hip-tease*”, a legalacsonyabbrendű erotikára épülő „*vetközőrevir*”.

Pálfi József

ÚJ FILMEKRŐL

Vetró János gépkocsivezető családi élete — boldog, harmonikus évek után — váltvágyra siklik. A férfi az ital rabja lesz, az asszony megszereti volt munkatársát s kettőjük között öröklik az ártatlan kisgyerek, aki semmire sem tehet s akinek mégis legtöbbet kell szenvednie. Csik, a kistű mindent lát és hall, s fogékony gyermeklelkével őszintén érzi, hogy a

Próbaut

(Magyar film)

feszülő emberi indulatok elsősorban az ő számára bizonyulhatnak végezetesnek.

A konfliktus — nem úgy, mint egyes korábbi magyar filmekben — nagyon is élő, valóságos, hiszen a zátonyra futott házasságok száma az utóbbi időben megnövekedett. Helyesebben, hogy az alkotók ezzel a kétségkívül aktuális kérdéssel foglalkoztak. A megoldás azonban nem elégit ki bennünket, hiszen számos vonatkozásban nem érezzük igaznak, hitelesnek azt, amit a vásznon látunk. A Mária-nyász párnak nem sikerült hamisítatlanul mai atmoszférát teremteni; vetítés közben sokszor szinte nem éreztük, hogy napjainkban játszódó, méghozzá a csepeli munkások életéről szóló filmet nézünk. Mesterkéltnak találtuk Vetró János hirtelen megváltozását, kijózanodását. Szinte rá sem ismertünk a történet végén, amikor higgadt tárgyilagossággal fogadja meg, hogy szakít a múlttal és új útra tér. A történet ezzel a vásznon véget is ér, anélkül, hogy az érdekesebb, társadalmilag fontosabb kérdésekre választ adna. Nem tudjuk, mi lesz az asszonnyal, hiszen lovagja már-már elhidegül tőle; mi lesz Vetróval, aki a megnyugvást keresi s mi lesz a gyerekkel, akinek nagyon hiányzik a szülői szó és szeretet? A hibákat csak tetézi, hogy a jellemek nagy része vázlatos, sablonos: hiányzik belőlük a lélektani motiváció gazdagsága és sokoldalúsága. (Attília, Szombati Károly, Lóci, Rubeczky, dr. Lázár: sápadt epizódfigurák valamennyien.)

A színészek közül többen, elsősorban Sinkovits Imre, Krenessey Mariann és Szabó Ildikó teljes illúziót kellettek alakításukkal; mások viszont (Tordy Géza, Komlós Juci, Bodrogfi Gyula) nem sokat tudtak kezdeni vázlatos szerepükkel. A kis Bárány Péter igazi tehetség.

Tetszett Illés György kulturált fényképezése, Vincze Imre aláfestő zenéje és Mária-nyász Félix egy-két rendezői ötlete. Mégis azt kell megállapítanunk, hogy a *Próbaut* végső soron nem igazolta várakozásunkat. Filmművészetünk számszerűen gazdagodott ugyan egy alkotással, de ismét elszalasztott egy kitűnő lehetőséget.

(b. i.)

(v. i.)

Száz éve halt meg Scribe

Augustin Eugène Scribe, a operett- és drámaírók száma iránti leírásokkal, Francia, sőt a világirodalom egyik legjelentősebb vigyázója halálának századik évfordulójára emlékezünk február 20-án.

Scribe 1791-ben született Párizsban, szerény módú kereskedő család gyermeke volt. Anyja rábeszélésének engedve jogi tanulmányokat folytatott de hamarosan félbehagyta. Színdarabíróként kezdte pályáját, színdarabíróként próbálkozott. A kezdeti sikertelenségek nem bátorították el. Első nagy sikert 25 éves korában aratta és ettől kezdve egredülálló fejedelme volt a francia vidám színpadnak.

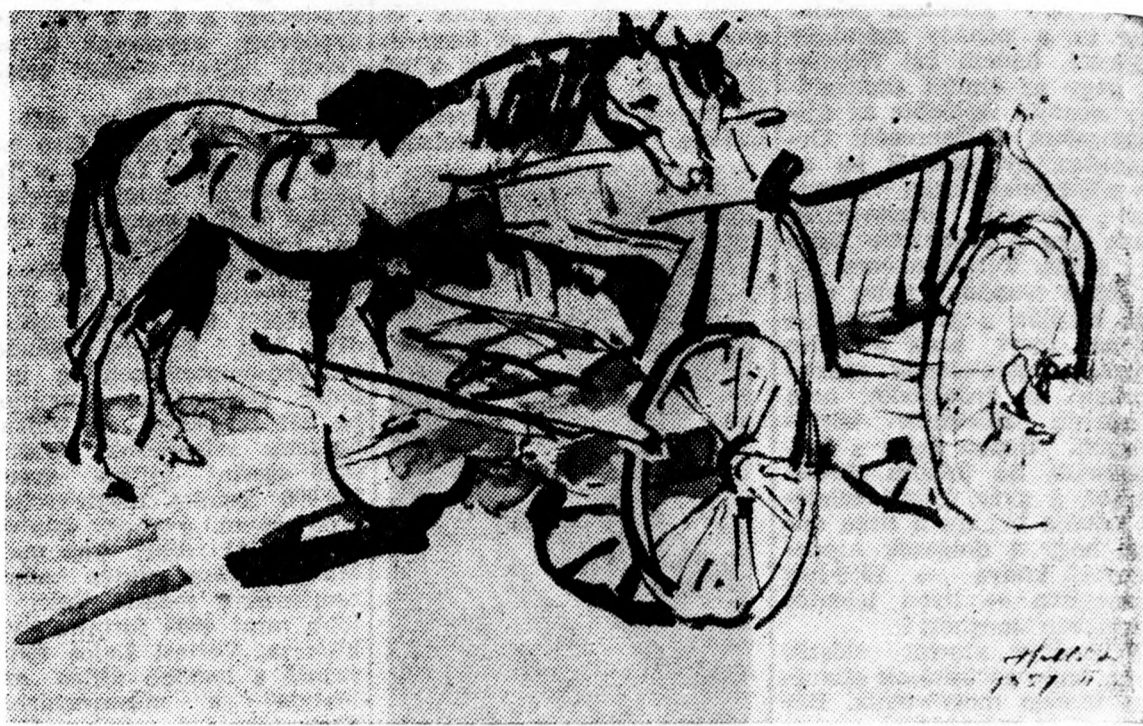
Irodalmi munkássága a francia irodalom úgynevezett romantikus korszakára esik, bár ő nem volt romantikus. Mint ahogy Balzacot regényíróknak nevezték, úgy illeik Scribe-re a drámaírók jogos titulusa. Ő alapította meg a világirodalomban a társírók fogalmát és ő szolgáltattott rá első példát. Márcsak hihetetlen mennyiségű dráma miatt is szüksége volt társírókra: közel négy száz drámát és majdnem száz operettlibrettót alkotott egyedül vagy társírók közreműködésével és regényírással is, de e területeken nem alkotott maradandót.

Darabjai bemutatásuktól kezdve a világ valamennyi színpadán gyakorta szerepelnek. Mint nagy sikert biztosító kamara-darabok, nagy közönséget csaltak a színházba, vonzó és a közönségre nézve érdekességüket megtartók maradtak mindmáig. Legnevezetesebb művei közé tartoznak az *Egy pohár víz*, *A lány*, *A Tündérutjak*, *Adrienne Lecouvreur*, *A női harc* stb. Legkiemelkedőbb társírója Ernest Legouvé volt a féltromantikus drámaíró Meyerbeer, Halévy, Offenbach, Auerber és más neves

tanuskodó művésze már messze túljutott országai határain. Vásznaít európai látványt mérceve mérik, akár csak Medgyessy szobrait. Debreceni rangját már réggen megnövelte az Erntben, a Nemzeti Szalonban s a Műcsarnokban rendezett kiállítások sorozata, a sok kitüntetés, a Munkácsy-díj, nemrégiben a brüsszeli elismerés a világtárlásán.

A műkritika kedvel emeli ki Holló Lászlót, mint az Alföld festőjét, mint Koszta, Tornyai és Rudnay életművének folytatóját. Mégis ez bizonyos mértékű leszűkítést jelentene oevre-jének s egyes képeinek besorolási helyét megnehezítené. Holló László legkiemelkedőbb képeiben valóban az Alföld festőjének, a falusi élet némes ihlettségű demonstratívának bizonyult, melyeken elurult ereje az igaz értelmű, szocialista realizmus magasságába emelik. Ilyen színek valóban csak a közvetlen élmény melegségéből fakadhatnak. Aki otthonában felkeresi, aki töcsőkerti magányában meglátogatja, erre nagyrészt már feleletet is kap. A képek hosszú sora őszinte visszhangzás a közvetlen élményekre s tiszteletet ébreszt.

HOLLÓ LÁSZLÓ ALKOTÁSAI A MŰCSARNOKBAN

Holló László: Lovak (1957)

A Műcsarnok termeiben megnyitott Holló László debreceni festőművész kiállítása. Egy életmű válogatott darabjai sűrűsödnek itt össze egyetlen meggőző látványvá. Közel fél évszázad képei és grafikai. Számtalan téma a fokozatos fejlődés rendjében s mindenki másból elkülönítő egyéni jegyekkel.

Már első pillanatban meggőző látványt nyújt a felfokozott színekkel izzó képek sokasága. A legkorábbi jelzés 1924. Ez évtől sorakoznak napjainkig — magányvűjteményekből és intézmények falairól is a kiállítás tartamára elkért — négy évtizednyi idő felől életmű vásznai, figurális képek, a legkülönbözőbb jelk hangulatokat kifejező ömportrék tömege, festői útjának látomásai: técsői és dadi tájképei és csendéletek, valamint a művész életkorának egy-egy szakaszát tükröző, inkább belső hasonlóságra való portrék. A korábbi időkből hatalmas méretű aktok (*Szent Antal megkísértése*, *Fürdőzők*, *Párdó után* stb.) s a táj sötét, mélytűző komorságára ráhangolt vásznak, különös szintézisformációk. Oly merész az esetkezelés, oly bátorsággal kiválasztottak a színek, hogy ilyenekre már csak Koszta vagy Tornyai vállalkozhatott. A színek mellérendelésének e szakadékaik csak a legnagyobbak juthatnak el. Azon túl már a *Part pour l'art* veszélye fenyeget, vagy az ömögékért való színabsztrakciók.

A felsorakozó képek hallatlanul izgalmas színradásában a hitetlenkedő is egyszerű rádöbben Holló László méltánytalanul félreismert nagyságára. A Műcsarnok hatalmas termeinek méltó foglalatában a vásznak valóságos tömegszünetiájának hatása alá kerül. A látvány egységes és megragadó s egyik kép értéke fokozza a másikat.

az Alföld festőjét,

Mert az őszinteség mindig az alkotó őszön legmélyebb rétegeiből való.

Holló Lászlóról bátran elmondhatjuk, hogy „kibőjtölte” az elismerést. Nála járt újságíróknak barátoknak egy-egy bizalmasabb beszélgetés-kor el-elismételgette, amit egyébként a körülményeit jobban ismerők sejtettek is — hogy a nélkülözések miatt sokszor a végsőig elkéseregett. A múlt rezsím még hitvány tanár nyugdíját is megnyírta. De művészettel sohasem hízelt senkinek, nem járt vevők után, s nem szolgált ki senkit. Súlyosan beteg felesége mellett sokszor maga vezette a házi-munkát s szinte életet adó kertjét művelte. De akkor sem festett másként, mint ahogy érezt, ahogy belső ihlet vezette tehetsége megkövetelte. S íme állhatossága most érett egy egész ország megbecsülésévé.

Fél évszázados festészetét e hosszú idő folyamán sok különböző értékű cikk, tanulmány méltatta vagy emelt kifogásokat és gáncsolta. De

Mert az őszinteség mindig az alkotó őszön legmélyebb rétegeiből való.

Holló Lászlóról bátran elmondhatjuk, hogy „kibőjtölte” az elismerést. Nála járt újságíróknak barátoknak egy-egy bizalmasabb beszélgetés-kor el-elismételgette, amit egyébként a körülményeit jobban ismerők sejtettek is — hogy a nélkülözések miatt sokszor a végsőig elkéseregett. A múlt rezsím még hitvány tanár nyugdíját is megnyírta. De művészettel sohasem hízelt senkinek, nem járt vevők után, s nem szolgált ki senkit. Súlyosan beteg felesége mellett sokszor maga vezette a házi-munkát s szinte életet adó kertjét művelte. De akkor sem festett másként, mint ahogy érezt, ahogy belső ihlet vezette tehetsége megkövetelte. S íme állhatossága most érett egy egész ország megbecsülésévé.

grafikájáról

alig esett szó. Most a Műcsarnok impozáns egyéni tálartán — amelyhez hasonló csak nagyon keveset ismerünk — több mint négy évtized grafikai termését is felsorakoztatta. A túmékény hangulatokat a kínai eset vonalaira bízta, a tus sokféle árnyalatba, a legmélyebb feketétől, a papír alapjától alig elváló szürkét, súlyos mondanivalókat fogalmaz meg a grafika nyelvén. Holló Lászlónál a rajz még fiatalabb éveiben sem vált csupán egyszerű előkészítő segédeszközzé, hanem pikturájától mindenkor önállóan elkülöníthető műfaj igényével lépett elő. Annak ellenére, hogy grafikai gondolatok változatos, mégis egységes, szinte azonos indítékú. Egy részükben festőiség, a nagy formává érlelés igénye rejlük, de önállóan is megállják helyüket. Tömörítő erejükben is őzik a képgondolat minden részletét. A dolgozó nép szeretete könnyedén kelti életre vonalait, gondoljunk a krumpliszedőkre, mosónőkre, fűrészelő munkásaira, drámai erejű, a földdel embertelen küzdelmet folytató parasztjaira. E rajzok egy-két perc alatt készültek. Sokszor sűrű egymásutánban, kevés változattal, alig észlelhető finom modellállással kutatja minden vonalnak a megfelelő helyet. A patikaméreg érzékenységével adagolja meg e vonalak vastagságát, a tus színeinek finom árnyalatait is. A háttér is nagyon fontos mind festményekben, mind rajzaiban.

Bővülnek a Szovjetunió és Kuba kulturális kapcsolatai

Alekszandr Gauk professzor, a neves muzsikusz lesz az első szovjet karmester, aki Kubába látogat. Gauk jelenleg Mexicóban tartózkodik, ahol több hangversenyt vezet Beethoven, Strauss, Csajkovszkij, Sostakovics, Haacsaturján és más zeneszerzők műveiből, ma 1 Havanába utazik, ahol Csajkovszkij

V. és Sostakovics V. szimfóniáját vezényli. A Szovjetunió és Kuba kulturális kapcsolatai 1961-ben jelentősen bővültek. A kubaiak idén nyáron megismerkedhetnek a híres Mojszejev táncgyűjtéssel és a moszkvai és leningrádi balettművészek is készülődnek kubai vendégszereplésre.

A táj hol ünnepevé magasztosul, hol még komorabbá teszi a tragédiát. Mert Holló a végletek embere. De a pesszimizmus — s mi volna nagyobb dicséret új életünkre — felszabadulás utáni rajzaiból foglatoosan mosódik el. Hol vannak ma már a sors végzetét nehezen vonszó, az élet mocsarában ténfergő alakjai, a munkában elkínzott állatai, csontváza soványodott lovai? Ez az

optimista szétsugárzás

örvendetes jelenség utolsó évtizedének művészetében.

Ha életművén végig tekintünk megállapíthatjuk, hogy mind festészetének, mind grafikai jellegét, az alkotás jegyeit változatlanul meggőrizte. Alig találunk arra példát a művészetben, hogy valaki a stíluskeresés vagy formátóadás idegőrlő éveit ilyen szerencsésen elkerülje. Hollónak ilyen gondjai aligha voltak. A fejlődés fokozatain gyorsan rohant át. Pedig szín- és vonalexpressionizmusából eredően nem volt könnyű dolga, hiszen a táj és az emberi élet legmélyebb regisztereit kezelte.

A Műcsarnok látogatóinak figyelmét színeinek és vonalainak egyéni eleven élete különösen felkeltette. De mind-össze önmagában csak formalizmus volna. Hiszen a szín-válójában csak festésközzök, közege, a vonal csak jelzés a papíron. A tartalomnak ott kell élnie a formák mélyén. S meggőződésem, hogy a látást látogatóinak érdeklődését az is fokozza, hogy az egyik kép vagy grafika keltette hatás egyre inkább összegződik a nézőben, így fokozatos értékelkedést lát. Viszont nem tudunk szabadulni attól az érzéstől sem, hogy legutolsó művében is benne van a kezdet, aminthogy visszakanyarodva első vásznaihoz, kiemelehetjük későbbi érettebb éveinek csiráit.

Mi az szociális tartalmat műveinek? Elsősorban az, hogy a dolgozó ember munkáját vagy a pihenés óráit, az emberrel összefonódó világot, akinek ehhez a világhoz igazán köze van, mindenki úgy látja mint ő. Az eszmélet tartalom így egyetemes érvényűvé válik, de ugyanakkor egyéni is.

A Műcsarnokban bemutatott festészet és grafikai termés életművé emelkedett s közel fél évszázad történet útjából, sok ezer alkotásból villant élénk egy-egy kiemelkedő alkotást.

Barátai és tisztelői az értékelő elismerés megatartóságával állanak művei előtt.

Tóth Ervin

A magy...
Visnyevszkij...
tragédia...
1919 szerzője...
most — Ela...
című dráma...
fordításban...
alkalmából...
nek megrajz...
zunk, annak...
az, hogy Vis...
jet dramair...
leegyenibb...
alakja, akin...
egyrészét okt...
háború köz...
anyag, más...
évek lázas...
keresése egy...
Drámai...
ban kimagas...
el a polgar...
napjait szin...
lógiaja (ha...
is, de eszm...
mleg szoro...
három drám...
Első lovash...
csapás és a...
gédia), amel...
tendők hőse...
nij lovasain...
kommunistá...
radandó ir...
Irói célja k...
gében még...
az új típus...
márt állitot...
ehhez kapc...
tömeggel re...
részolásnak...
tízis szinte...
hatalmas...
kompozíció...
teljességét...
úgy mint...
Jarovaja c...
forradalmi...
dialektikáj...
Bonolyut...
folyamatok...
Visnyevszk...
tudatlan, e...
tott tömeg...
redését, fo...
gé válását...
Már az...
tik, milyen...
Visnyevszk...
hogy írói...
a szintézisi...
lósítani. M...
drámai fo...
dramaturgi...
rint szer...
formák m...
matlanok...
ket, a kö...
ábrázolják...
ma egyév...
padra, s...
tevé magos...
az egyén...
nyével ke...
ez a form...
még azt i...
folyamatot...
eleve me...
JIVRI M...
Go...
A hívát...
meg, mily...
ne. Nálun...
ég a vil...
nincs is...
masvalak...
egy-két sz...
idő. Ugya...
kel is: n...
hív valak...
az mindj...
komolyas...
állásban...
két óráko...
jaimat. O...
lomácia...
győződés...
ket olyan...
sosem es...
előtt félt...
rút. Ilye...
pedig hi...
Ugyaní...
is! Egy...
hosszú é...
kimerítő...
röviden...
sem ér...
feltétlen...
vöknök...
természe...
intézzene...
dikálján...
kezelnek...
súlya. S...
tekezete...
sok érde...
ekre is...
Nálun...
rendben...
tekezünk...
juk, ké...
a bot is...
televízió...
tákkal!...
Annaj...
Kandrá...

A magyar közönség jól ismeri Vsevolod Vitaljevics Visnyevszkijnek, az *Optimista tragédiá*, a *Felédhetetlen 1919 szerzőjének* nevét. Hogy most — *Első lovashadsereg* című drámájának magyar fordításban való megjelenése alkalmából — írói arcképének megrajzolására vállalkozunk, annak oka elsősorban az, hogy Visnyevszkij a szovjet drámaírodalomnak talán legegységibb, legsajátosabb alakja, akinek életművében egyrészt október és a polgárháború közvetlen élményanyag, másrészt a 20–30-as évek lázas, izgatott formakeresése egyesül.

Drámaírói munkásságában kimagasló helyet foglal el a polgárháború dicsősége napjait szinpadra idéző triológija (ha témabővelem nem is, de esztétikailag és történelmileg szorosan összetartozó három drámai alkotása: az *Első lovashadsereg*, a *Döntő csapás* és az *Optimista tragédia*), amelyben a nagy esztétikusok hőseinek — Bugyonnij lovasainak, a balti flotta kommunisztáinak állított maradandó irodalmi emléket. Írói célja kettős — ám lényegében mégis egységes volt: az új típusú hőst, a forradalmárt állította a szinpadra, s ehhez kapcsolta a forradalmi tömegek realista szinpad-ábrázolásának feladatát. A szintézis szinte magától adódik: hatalmas méretű szinpadkompozíció a forradalom teljességét éreztetik, s éppúgy mint *Trenyov Ljubov Jarovaja* című drámája, a forradalmi események belső dialektikáját mutatják meg. Bonyolult, ellentmondásos folyamatokat rajzolnak meg Visnyevszkij drámái: az öntudatlan, egyedeire bomlasztott tömegek öntudatra ébredését, forradalmi hadsereggé válását.

Már az elmondottak sejtetik, milyen újításokra kellett Visnyevszkijnek vállalkoznia, hogy írói célkitűzését ebben a szintézisben meg tudta valósítani. Mert a hagyományos drámai formák, a klasszikus dramaturgia törvényei szerint szerkesztett szinpadformák mindenképpen alkalmazhatatlanok arra, hogy tömegeket, a közönség alakulását ábrázolják. A klasszikus dráma egyénekre állít a szinpadra, s a drámát drámává tevő magot épp az adja, hogy az egyén a közösség törvényeivel kerül összetűzésbe; ez a forma lehetetlenné teszi még azt is, hogy a drámaíró folyamatot mondjon el, mert eleve meg kellene tartat

Vsevolod Visnyevszkij:

ELSŐ LOVASHADSEREG

Európa Kiadó, 1960

den pszichológiai tulajdonságát, tehát nem ismer jellem-beli minőségi változásokat, ugrásokat — legfeljebb csirában meglévő jellemvonások evolúciós fejlődését. Ezért kellett tehát Visnyevszkijnek kitérnie a klasszikus dráma béklyóiból és kellett olyan formát találnia, amely felszabadíthatta írói szárnyalását, keretet adhatott nagyszabású forradalmi körképéhez, a tömegek ábrázolásához. Természetesen ehhez a problémához nemcsak Visnyevszkij jutott el, hanem minden olyan drámaíró, aki felismerte a tömegek történelmi jelentőségét és a tömegben belüli egyedeinek jellemfejlődésének dialektikus voltát. *Lévege*ben ez a felismerés hozta létre a weimari drámát, sőt végső soron Bertolt Brecht epikus színházát is, de mégis súlyosan tévednénk, ha Visnyevszkij és a vele sok formai hasonlatosságot mutató *Marjakovszkij és Trenyov* drámaírók alkotásait — pusztán külső ismérvi jegyekből meg a tendencia jellegéből ítélve — azonosítanánk akár a német proletkult színházával, akár Bertolt Brecht szinpadí műveivel.

A weimari dráma

amely virágkorát épp azokban az esztendőben élte, amikor Visnyevszkij igazi drámaíróvá érlelődött (1929-ben, ekkor írta *Első lovashadsereg* című drámáját), végeredményében csak formai szempontból hozott újat, művészi hivatásán azonban nem tudta teljesíteni, mert a tömegábrázolást szolgáló grandiózus montázsok, szavalókórusok, riportszerű epizódok között elsikkadt a művészet igazi célja és értelme:

Illegális lengyel sajtó a náci megszállás alatt

Lengyel történészek négy évi kutatómunka eredményeként megállapították, hogy Lengyelországban a német megszállás alatt 1500 különféle illegális sajtótermék jelent meg. Az eddig ismertté tett adatok szerint ennyi

az ember ábrázolása. Visnyevszkijre gyakorolt formai hatása nyilvánvaló, ám ő nem „absztrahált”, nem elvont tömeget ábrázolt „weimari színezetű” drámában, hanem embereket, művészi és társadalmi hitellel meg-rajzolt típusokat.

Mindezt példónként éreztet meg az *Első lovashadsereg* megannyi sajátossága: majdnem száz szereplőt mozgat ez az apró epizódokból összekovacsolt dráma, de Visnyevszkij nagy jellemfeszítő erővel minden egyes alakját elől típusa gyúrja, egy-egy frappáns, jellemző mondatlall félreérthetetlenül szinpadra fogalmazza alkati meghatározókat. Főszereplőinek életútját pedig még határozottabban, még árnyaltabban rajzolja meg, teljes mértékben kifejezésre juttatva szocialista-realista szemléletét, dialektikus látását. Csak egy példát említsünk: főhősének, Ivan Sziszojevnek jellemére tömérdek alakító, formáló erő hat, minek következtében mennyiségileg növekszik a cári rendszer és a világháború esztelen vérontása iránti gyűlölete; ehhez, mint új, nagy élmény kapcsolódik a forradalom. Már most Visnyevszkij látásának alapvetően realista jellege tükröződik abban, hogy a háborútól megfáradt hőst nem sodorja közvetlenül a forradalomba, hanem előbb egyéni konfliktusba hozza az ellenséges erővel, így az a minőségi változás, átcsapás, ugrás, amely során Sziszojev a forradalmi hadsereg katonája lesz, nemcsak dialektikájában, de hétköznapi értelemben is törvényszerű. Ugyanilyen törvényszerű az ábrázolja Sziszojev ellenpólusának, a Tisztnek negatív elő-

járó fejlődését: a cári tiszt útja félreérthetetlen dialektikával visz a fehér-terrorista banditázmusához.

Visnyevszkij célja

azonban nemcsak az, hogy pusztán bemutassa az események belső logikáját. „Hívni, ébreszteni, emlékeztetni” — ebben jelölte meg az *Optimista tragédia* célját, ez az írói feladatvállalás ihlette az *Első lovashadsereg* írására is. Nevelni akar, nézőt, olvasót gondolkodásra akar serkenteni. Eppen ezért nem egy kritikusa kicsit Brecht követőjének tartotta. Mi itt az igazság? Első pillanatra el kell fogadnunk ezt a megállapítást, hiszen köztudott dolog, hogy Brecht is „gondolkodtatott”, azt vallotta céljának, hogy a nézőt „gondolkodásra kell ingerelni” s célját megvalósítani hivatott, epikus színházának” elméletét épp az *Első lovashadsereg* keletkezésének éveiben érlelte gyakorlattá, a *Koldusoperában* és a *Mahagonnyban* (1928–30). Ha azonban jobban megvizsgáljuk a kérdést, lényeges különbséget találunk Brecht és Visnyevszkij között. Brechtől sokszor elmondották már, hogy a gondolkodásra serkentés feladata a téma „elidegenítésével” akarta megvalósítani, tehát sajátos fogásokkal, a cselekmény menetét megtörő dalképekkel, vetített feliratokkal, jelzőtáblákkal, narrátorral megakadályozta, hogy a néző érzelmileg feloldadjon a drámában. Hasonló fogásokkal Visnyevszkij drámáiban is találkozunk az *Első lovashadsereg* epizódjait is narrátor (Vezető) köti össze, itt is vetített feliratok jelzik a történelmi háttérrel, de mind ez nem a téma „elidegenítését” szolgálja, hanem épp ellenkezőleg: szükséges tényező az emocionális hatás fokozásának. Visnyevszkij tehát nem választja el az értelmi meggyőzést, nevelést az érzelmítől.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy Visnyevszkij merész, újszerű formai megoldásokat alkalmazó szinpadművésze, köztük az *Első lovashadsereg*, — nem a különböző „izmuskol” utánzásai, hanem patoszotl fűtött forradalmi drámák. Ilyen alkotásokat csak olyan író tudott létrehozni, aki — amint Bugyonnij marsall maga mondta Visnyevszkijről — „a hatalmas közösségből kiemelkedett hősök egyike, a mi lovashadseregünk katonája volt”.

Pály István

ZSADÁNYI LAJOS:

Táj munkásokkal

A gyárablakok, mint kohószemű Olvasztárok tűzfelhőkbe néznek, Sisteregek olvadt vasdarabok A szívekben láz piroslék — ébred.

Füstágakba fogózik a reggel A fáradtság ráhajlik a vállra, Pény kigyói siklanak... a meleg Belemar a munkások arcába,

Akik a munka egy izgalmas, szép Percében mindig újjászületnek, Hajuk bokrába belekap a szél, S dolgoznak együtt, mint a sejték.

A valóság olvasztótégelyében Életük formálódik — sutorog... S este úgy mennek haza, hogy szeliden Zsebükbe gyúrik a fátart napot.

HARASZTHY JÓZSEF:

Mély titok marad...

Ülnek a padon, az égre néznek. Lélekápoló kis mondatok húzzák a vállukat mind közelebb, s míg a tölgyek összehajolva surrogják, hogy szép ez a nyár, a fiú elolvasta már, mit rejtettek a lélekből kihullt hófehér, kis zissen lapok. Egymást ölelve indulnak aztán. Koszorút köt fejükre a Nap, s amíg lépegetnek a dús gyepen, a tölgyek utánuk fordulva surrogják, hogy ez a pár oly szép, de a nyár fényétől nem látják meg, hogy szívükben lesz majd egy-két lap, s az a másikkal mély titok marad!

ZSADÁNYI LAJOS:

Ballada (Lumumba halálára)

Nehezen mondom a szavakat, Csak dadogás a beszéd, Ökölbe görbül piros harag, Szabadság lehetét

Érzi az ember, míg a halál Lefektet a testet, De eszmévé szepült életet Már el nem temethet.

Feketék, sárgák, fehérek Szíve melege őríz, S egy nép a szenvedés tüzeiben Emlékedhez kötődik.

Megmérettél, de győzni tudtál Kínok nehéz keresztjén, Beszélnek rólad dalra gyúlva, Beszélnek rólad — testvér.

Tested humuszát feketül és Szelek karjába szedül, A kezéd termő csillagot lép A fájdalom egészül.

Most gyilkosok részeg dühében Jajgat a földed — vérzik... De szivedből lobbant életek Magasodnak az égig.

JIVRI MAREK :

Gondoskodás az emberről

A hivatal fontosságát az határozza meg, milyen sokáig dolgoznak benne. Nálunk például még éjfélkor is ég a villany. Nappal voltaképpen nincs is időnk semmire: valaki jön, maszalaki beugrik egy percre, itt is egy-két szó, ott is — és elszalad az idő. Ugyanigy van az értekezletekkel is: nyilvánvaló, hogy ha éjfélre hív valakit értekezletre a főnöke, az mindjárt jobban érzi a helyzet komolyságát. Ha én magam vezetőállásban volnék, elvből éjfél után két órákor keltetném fel a beosztottaimat. Csak el kell olvasni a diplomácia történetét, hogy bárki meggyőződhesse róla: a komoly ügyeket olyankor szokás intézni. Az még sosem esett meg, hogy például délelőtt feltíztorok üzentek volna háborút. Ilyenkor tüzőraizni kell, nem pedig hivatalos ügyeket intézni. Ugyanígy van az értekezletekkel is! Egy rendes értekezlet legyen hosszú és, ahogy mondani szokták, kimerítő. Az az értekezlet, ahol csak röviden veszik át az ügyeket, mit sem ér. Az értekezlet ideje alatt feltétlenül legyen ideje a részvevőknek, hogy átgondoljanak és — természetesen feltűnés nélkül — elmentézenek egy-egy iratot, sőt szundikájának is egyet. Az ilyen értekezletnek aztán megvan a maga súlya. Szomszédod egy-egy ilyen értekezleten — különösen, ha nő — sok érdekeset sug meg, sőt még viccek is jut idő.

közi hivatalban dolgozik s a villamoson mindig megpróbál álmosnak mutatkozni: merrthogy értekezletük volt vagy maga a vállalatvezető hivatta, vagy mert nyakig vannak a munkában. Nekem akarja ezt bemészélni, mikor jól tudom, hogy öt-másfél órára kell mennem, hiszen csak egy jelentéktelen kis hivatalnok. Mert ha káder lenne, mint én, bizony ott ülne ő is éjfélig s hozná magának a feketéket. Engem például idén ismét beutálnak fűdőhelyre, hogy kibírjam mindezt. Kandrás ismét rákezdett a villamosban: „Szörnyű, milyen tempó van nálunk! Ezt már nem lehet idejekkel bírni. A könyvelőnk teljesen készen van.” — És a miénk talán nem? — nevettem rá. — Az már annyira kész, hogy saját fizetését a vállalat vesztésekor rovatába könyvelte s leállította a további kifizetéseket! — Az semmi. Az csak idegesség; de a mi könyvelőnk egyszerűen leestett a székről, hordagyunk vitték el. Hiába, mi rendes vállalat vagyunk.

— Ugyan kérem — válaszoltam, hogy leütem kisé — nálunk egy könyvelő már főbe is lötte magát. Ott is volt hordagy és mentők, sőt még temetés is ráadásul.

— De az sikkasztott! — vigorgott Kandrás. — Nálunk pedig a túlzott munka öli meg az embereket. Azt hiszem, ezt felsőbb helyen is elismeréssel veszik tudomásul.

Odavoltam, mire beértem a hivatalba. A folyosón össetalálkoztam a könyvelőnkkel, azonnal megállítottam:

— Hogy érzed magad? Mi van a szíveddel? Semmi? Hát az idegeid?

Látszott rajta, hogy örül az érdeklődésnek:

— A szívem még csak rendben volna, de hát az idegeim, tudod... ez a zaklatott élet...

— Elképzelhető, hogy majd te is összeomlasz, mint ott szemben az a könyvelő — próbáltam puhatólni.

— Lehetséges — hagyta rám. — Nagy a hajtsza. Csupa értekezlet, meg konferencia, az ember nem is jut a munkájához. Lassan kikészül.

— Az is lehet — jegyeztem meg —, hogy gutatit kapsz. Azzal azért jól letromfolnánk azt a sok felvállkodott odaát. Az ő könyvelőjük biztosan rendbejön majd.

A könyvelő nem szólt semmit, azt sem ígerte meg, hogy össze fog omlani, de látszott rajta, hogy gondolkodik a dolgon.

Az osztályon is gondolkodunk, dolgozni sem tudunk miatta. Jött mindenféle ügyfél, de közülük velük, hogy rengeteg munkánk miatt nem tudjuk őket fogadni. Egyikük idegeskedni kezdett, hogy csak azért utazott fel Jémből... Annak megmagyaráztam, milyen rettenetes tempóban dolgozunk, elbűszkélkedtem azzal is, hogy egyikünkét a mentők vitték el egy értekezletről. Valahogyan nem eléggé imponált neki mindez, sőt megjegyezte, hogy nálunk őt is megütné a guta.

Amikor végre leráztuk, számbavettük a betegeknek és előzetes statisztikát készítettünk. Komoly reményeket fűztünk például az ügyészlékhöz: ötven cigarettát szív el naponta és reggeltől estig feketét iszik. A keze már remeg, mint a nyárfalevél.

Délután értesítés jött a minisztériumból, hogy új osztályvezetőt kapunk. Azonnal felhívtam Kandrásat:

— Hát barátom, új főnököt kapunk. Most kezd — de majd meglátod, mi lesz belőle nálunk. Fél év alatt kikészül. Akkor majd meglátod, milyen vállalat a miénk!

És délután valóban megjött az új főnök. Első pillantásra látszott, hogy kezdő. Pufók arc, maga a megtestesült egészség. Bemutatkozáskor mindjárt mondtam is neki:

— Hamarosan nem leszel ilyen jó

színbén. Lefogodom, hogy belebetegszel.

— Már miért betegednék bele? — nevette el magát. — Kutyabajom sincs!

— Hát éppen ez az! — kiáltottam fel. — Eppen ez az! Kifűnő lesz, ha majd elvisznek! Azok odaát megpukkadnak az irigységtől. Múltkor elalult a könyvelőjük, s ezt mindjárt isten tudja, micsoda érdemnek könyvelték el. Nálunk pedig mindenki évről évre gyógyfürdőbe jár. Elkomorodott, alighanem megrémült.

— Hogy van ez? — kérdezte végre.

— Egyszerű: nyakig vagyunk a munkában, agyondolgozunk magunkat, mindent beleadunk a jó ügy érdekében!

Vállalt vom:

— Különös. Engem azért küldtek ide, hogy hozzam rendbe a dolgokat. Azt mondták, hebeurgya a vezetés, nincsenek rendben a dolgok...

— Ostobaság! — tiltakoztam. — Érdekel a statisztika? Kérlek: szívógyszert, idegösszeomlás, gutatítés. Nem imponált neki. Hiába — kezdő.

— Majd ha három értekezletet csinálasz végig naponta, elvtárs, akkor majd rájössz, mi az a munka! — Miért csinálnék végig naponta három? Hetenkint tartunk egyet...

— De bocsáss meg... Nem tudunk elkészülni... S aztán: mit mondanék majd róltunk? Ezt: nálunk alig néhányórás értekezletek vannak. Az nem is vállalat, hanem titűlés.

Szörnyen elkomorodott:

— És legértékesebb kincseinkre — arra nem gondoltok?

— Dehogyan nem! Nem vagyunk mi barbárok. Az ellenőrzési osztályra éppen most jött be valaki a betegség után. Mindenképpen látnihegyen jár körülötte, úgy kémlel... Úgy vigyázunk a betegekkel, hogy az csuda: nem kell rendszeresen bejáratni a hivatalba... kivethetnek szabadsnapot is... és mindezt azért, mert egyszer szívrohagunk volt. Ez szigorú elv nálunk: aki tönkretette magát, azt tisztán és fevelünk rá. Felvesszünk valakit, hogy segítsen

neki s újabb értekezleteket tervezünk be.

— Erre elvette magát a főnök és kijelentette, hogy fel fogom látogatni, hogy fel fogom látogatni... aztán a szobába küldött azzal, hogy nem akar feltartani. Pedig mi nyugodtan feltartjuk magunkat, akárhánszor megtörténik, hogy az egész nap elvész nálunk. De éjszaka aztán behozuk. Nemrég össetalálkoztam Kandrással. Vigyorogni kezdett:

— Na, nyavalyások, hallom már nincs nálatok naponta három értekezlet!

— Hogyne volna, — hazudtam — de mennyire van!

— Allítólóg felőtörök be kell fejeznetek a munkát! — folytatta. — Mi pedig bizony meg éjszakai is dolgozunk. Tizenegykor még főzik a kávé a gepirónok!

Elszögyelltem magam; igaza volt. Nálunk egyszerre kihaltak az értekezletek és — ön szörnyűség! — így is megy a munka. Sőt a könyvelőnk, aki pedig azt ígerte, hogy összeomlik, napról napra egészségesebb arccal jelenik meg.

— És milyen jól néz ki az új főnökötök! — csipkedett tovább Kandrás.

— Dehogyan néz ki jól... Az a piros szín már a gutatítés jele, — próbáltkoztam, hogy mentsem a vállalat becületét. Hiába. Kandrás fölényesen mosolygott:

— Ne beszélj! Hiszen a saját szemmel látom! Rólad szintén leri, hogy kifűnően kialudtad magad — én pedig kérek, éjszakai értekezletről jövök. Igen, reggelig tartott. Keilően méltányolják is felsőbb helyen.

Felsőhajítottam; mert nálunk, sajnos, lehetetlen állapotok uralkodnak. A főnök jó egészségre örvend s mindnyájan elvesztettük a reményt egy kis idegösszeomlásra, vagy hasomlára, ami biztosítana azt az évenkénti beutalást egy gyógyfürdőbe, a kiegészítő munkacérot és a többiek tapintatos gondoskodását. Viszont nap mint nap el kell készülnünk a munkával s a kellemes értekezletek és megbeszélések kora letűnt. Mi lesz ebből? Hát így gondoskodnak az emberről?

DIVATMAZSOLÁK

Az olasz divatszalonokban megkezdődtek a tavaszi divatbemutatók. Az idei tavasz az olaszoknál a nagykokas és a zebacsikos anyagok divatját hozta meg. A színek élénknek. A szoknyák megnyúltak, de nem nagyon, csak éppen, hogy takarják a térdet. A budapesti bemutatókon látott tavaszi szoknyák két-három centivel hosszabbak, mint ahogy az az olasz divat modelljein láthatók. Jellemzője az idei tavaszi divatnak, hogy az olaszok erősen érvényesítik az empire vonalat. Altalában az egyenes és a test formáját kiadó szabások uralkodnak.

A franciák a kiskosztümök mellé bevezették a féldolgas gombolást. Új megoldás a jobb váll alatti hajtókás rázózó zseb is. Nem biztos, hogy ennek a tavaszi útitásnak nálunk is sikere lesz.

Divatos még — ahogyan a tavaszi francia lapokból is látható — a gallér nélküli nyakmegoldások változata.

Erdekes újítás a tavaszi kalapdivatnál az hogy általában a téli kalapok rövid szélűek vagy egészen fejhez simulóak, addig a párizsi tavaszi kalapdivat már olyan formákat tárt a bemutatók elé, amelyek nemcsak jobban takarják a fejet, de még az egész homlokot is árnyékosítják.

A manekenek élénk színű homlokra leboruló tavaszi kalapok sorát mutatták be. A szeleesebb kalapok, különösen keskeny arenál előnyösebben hatnak, mint a hajtakarók.

A lényegét tekintve a tavaszi divat alapjai az olaszoknál is, a franciáknál is változatlanok maradnak és az 1960 tavasztól nem térnek el lényegesen.

A magyar tavaszi divat-kiállítás divathóbortól mentesebb, üde, fiatalos formákkal gazdagok.

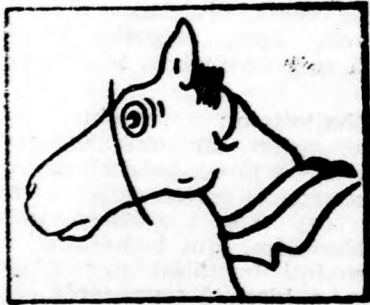
A farsangi bálokra sokan csinátnak jelmezeket, pedig otthon házilag is készíthetnek ötletes, szimpompás jelmezt. Nem kell ragaszkodni a már annyira ismert jelmezformákhoz. Néhány jó ötlet, színes maradékvagyok, színes fonalak, néhány méter tarka szalag felhasználásával máris készíthető eredeti jelmez. Egyszerű házi ruhák, szoknya felhasználható a jelmez alapjául. Lehet rá varrni kimaradt anyagból denevérszárnyat is.

A szoknyára színes selyem mintákat lehet rávarrni, pávarrni. Ezek a formák igen változatosak lehetnek: állat, virág vagy mértani ábrák. Nagyon előnyös, hogy az ilyen módon készült farsangi öltözékek könnyen megszabadíthatók a ráfércelt, rávarrott színes mintáktól, ismét hordható a házi ruha.

A fejékek és tréfás sapkák elkészíthetők már nem hordott régi kalapok, sapkák felhasználásával, ha bojtokkal, szalagokkal körülírjuk őket. Egy-egy jelmez annál hatásosabb, minél tarkább. Éppen ezt kihasználva lehet jól hasznosítani a minden háziasszony fiókjában található maradék anyagokat. Nem kerül így sok pénzbe a farsangi álarcosbál. Még az az előnye is megvan, hogy az egyéniségnek legjobban megfelelő ötletek juthatnak érvényre. Ujszerű lesz tehát, nem megszokott jelmez kerül a báliforgatagba.

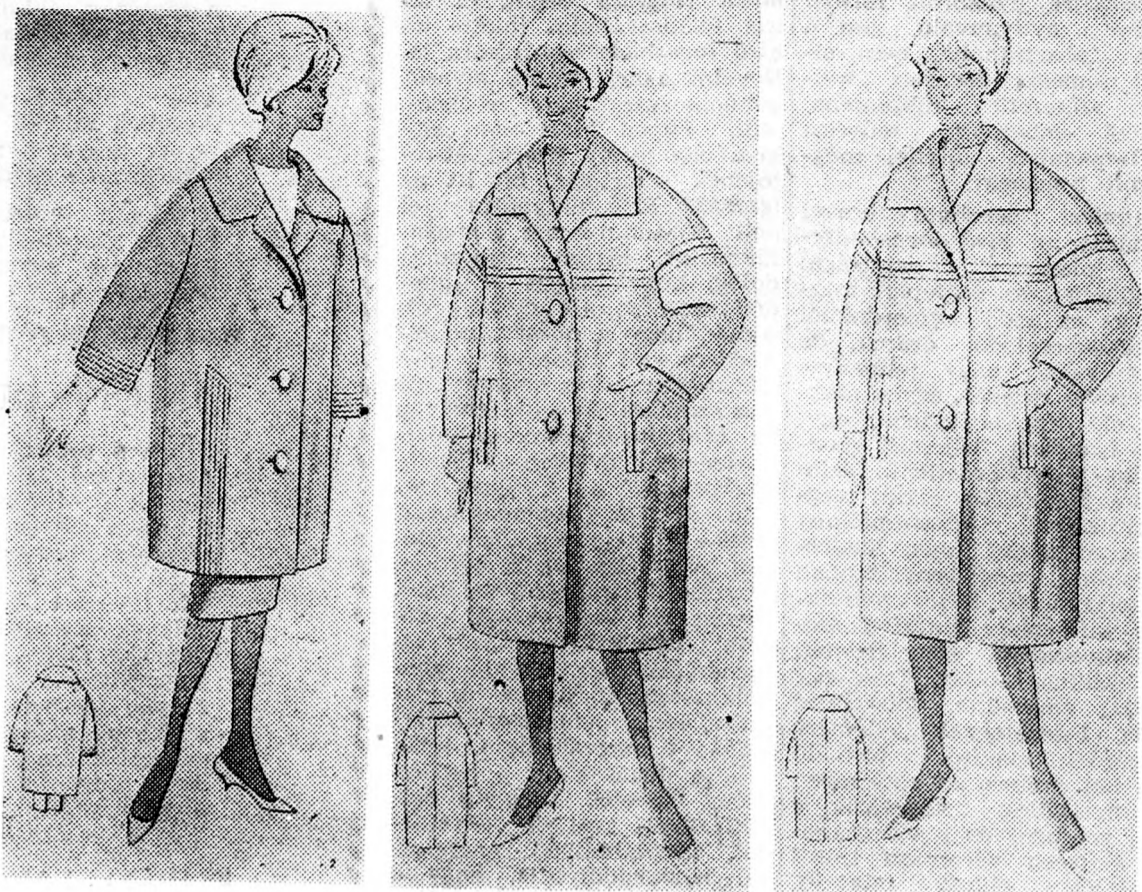
V. I.

Tréfás rajz

Hol a ló gazdája?

Egy kosztüm - két kabát

Közeledünk a tavaszhoz. A női ruhádivatról szólva pedig már csak a tavaszi tervekkel lehet beszélni. Tavaszi kabátok modelljeit vizsgálják a nők. A divatlapok is, csak a tavaszi kreációkat ismertetik már.

Közünk most három tavaszi modellt, a Kabát-Kosztüm legújabb számából.

1-es modell: Japán szabású, 2-es modell: Hétnyolcadossal, 3-as modell: Ejtett vállú, tartózállásos velour kabát, szövetkosztüm, pántszertű díszítésbe elhelyezett zsebekkel.

Sütés-főzés

DIÓKRÉM

10 deka vajot, 15 deka cukrot, egy egész tojást habosra keverünk, 10 deka darált diót szórunk közé. A krém egy részét a torta belsejébe, másik részét a torta tetejére kenjük. (A krémet meleg vízbe mártott kessel simítjuk el). Díszítjük a torta tetejét fél diószemekkel. Ízesíthetjük a krémet egy kanál rummal.

KAKAÓS KRÉM

10 deka vajot, 15 deka cukrot, egy egész tojást habosra keverünk. Közésszitálunk két evőkanál finom kakaót.

SOS APRÓ SÜTEMÉNY

35 deka lisztet, 15 deka zsíradékot 20 deka reszelt sajtot, 1 tojás sárgáját és 1 sütőport összekeverünk. Annyi sót adunk hozzá, hogy kellemes íze legyen és annyit tejfőt, hogy jól összejőjön és megtehető keménységű tésztát kapjunk. A tésztát összegyúrjuk, körülbélül fél órán át pihentetjük, majd fél centiméter vastagságúra nyújtjuk és tetszés szerinti formákat vágunk belőle. Töltjük tejföllel, összeállított darált sonnával, kivi formájában ugyanúgy sajtkrémmel, a tetejét megszóruhájuk reszelt sajttal, vagy koménymaggal.

alkotják a laza, igen szép mintájú terítőt. Tetszés szerinti nagyságúra készíthetjük a csillagok és öszekötő csillagok ismétlésével. Anyaga 120-as fehér horgolófonal, 14-es horgolótűvel dolgozunk.

Első sor: 12 láncszemből gyűrűt képezünk.
Második sor: 4 láncszemet horgolunk, majd 2 kétráhajtásos pálcát kapcsolunk mellé a gyűrűbe, mindháromat egyszerre emeljük le.
Harmadik sor: 4 láncszemet készítünk és ezt rövidpálcával szintén a gyűrűre kapcsoljuk, így 4 pálcából álló csillagot kapunk, melyet nem kapcsol egymáshoz láncszem. Ezt ismétljük összesen hatszor.
Harmadik sor: Rövidpálcákkal felhorgolunk a csillagág csúcsára, majd 2 zabláncszemet készítünk, melyet a következő pálcacsoporthoz hurokolunk. Így haladunk körül.

Negyedik sor: Egy hosszúra húzott láncszemmel elérjük az első zabláncszem közepét, ahol egy rövidpálcát készítünk, 2 zabláncszemet horgolunk és lekapszoljuk a rövidpálcába, majd újabb 2 zabláncszemet kapcsolunk ugyanebbe a rövidpálcába. 7 láncszemmel átvilítunk a következő 2 zabláncszem közepére és ott ismétljük ugyanazt. Így haladunk körül.

Ötödik sor: Nyújtott láncszemmel — mint az előző sorban — felöltünk az első zabláncszempár csúcsára, 2 zabláncszemet horgolunk és leöltjük ugyanide, majd újabb 2 zabláncszemet kapcsolunk ugyancsak mellé. 4 zabláncszemet készítünk és ezzel az ívvel átvilítunk a következő zabláncszempár csúcsához, ahol ismétljük az előző 1 zabláncszemet kapcsolunk az

Többet ésszel, mint erővel

Belorusz népmese

Elment egyszer egy ember az erdőbe fát vágni. Dolga végeztével leült egy tuskóra pihenni.

Odadammog hozzá a medve:

— No, ember, verekedjünk meg!

Ránézett az ember a medvére: kicsoda behemót egy állat — aki ezzel birokra megy, összelapítja a mancsával, hogy a lélek is kiszorul belőle! — gondolta.

— Ejnye — mondja az ember — még hogy én veled megverekedjem! Gyűrűnk először, nézzük meg: van-e benne erő.

— S hogyan fogjuk megnézni? — kérdezte a medve.

Fogta az ember a baltát, behasította felül a tuskót, a hasadéka éket tett s megszólalt:

— Ha szétfeszíted ezt a tuskót a mancsoddal, azt jelenti: erős vagy. Akkor megverekedhetünk.

A medve nem teketóriázott

sokáig, hanem beledugta mancsát a hasadéka. Az ember meg abban a szempillantásban kiütötte az éket. Ekkor a tuskó, akár a harapófóga, összeszorította a medve mancsát.

Bömbölt a medve, három lábán ugrándozott, de nem tudta a tuskót szétfeszíteni, sem pedig mancsát kiszabadítani.

— No, koma — mondta az ember — meg akarsz-e még verekedni velem?

— Nem — jajveszékelt a medve — nem verelksem!

— No, látod! — szólott az ember. — Nemcsak erővel, hanem ésszel is lehet verekedni.

Ísmét beleverte az éket a hasadéka, a medve kihúzta a mancsát — s úgy eltűnt az erdőben, hogy még vissza sem nézett.

Fél is azóta emberrel találkozni.

(Fordította: Krecsmári László)

A csecsemők

helyes gondozása télen

A téli hideg a csecsemők helyes gondozása terén számos problémát vet fel. Hogyan övjük az érzékeny szervezetet a hideg okozta ártalmaktól, meddig menjünk a gondoskodásban, hogy az ellenkezés végtel tüzásait elkerülhessük?

A szoba hőmérsékletére

fokozottabban kell ügyelni. A tapasztalat szerint újszülöttek, fiatal csecsemők sem igényelnek 22–24 C°-nál nagyobb meleget; a többhónaposok is jól érzik magukat 20–22 C°-on. Ennél magasabb környezeti hőmérsékleten az egészséges csecsemő rendszerint izzad, sok folyadékot, kevés kalóriát igényel, majd étvágytalan lesz és súlygyarapodását elmulasztja. Minél fiatalabb a csecsemő, annál fontosabb a szoba hőmérsékletének állandóságára ügyelni. Ezt még a második fél évtizedben sem célszerű 18 C° alá engedni. Külön gondot kell fordítani a szoba páratartalmára különösen központi fűtés esetén. A felnőtté válás két-háromszor szaporább légszámű csecsemő a tüdőn keresztül jelentős mennyiségű folyadékot veszít, amit a labilis vízváztartású szervezet száraz melegben komolyan megérez. Nem kisebb probléma

van. Legfontosabb talán, hogy ne gátolja a bőr élettani működését, a légcsért, páralepedést stb. Ezért vigyázzunk arra, hogy ne szorítsunk. A szűk ruha kiszorítja a legoptimálisabb hőszigetelő anyagot: a levegőt, emellett gátolja a vérkeringést, nemegyszer a légzést is, és készüljön bármilyen „meleg” anyagból, még sok réteg esetén is hidegérzetet kelt. A közvetlenül a testre kerülő fehérnemű legyen puha, vékony, ne dörzsölje a csecsemő érzékeny bőrét. Gumirozott ruhadarabok egyenesen károsak a normális légsere gátlása miatt. A szűk ruhához hasonlóan a merev, súlyos ruházat további káros hatása, hogy gátolja a csecsemőt normális mozgásában, télen mozdulatlanra kárhoztatja, ami gátolhatja ki testét, de egyben szellemi fejlődésére is. A csecsemő télen is igényli a játékos mozgást, s ha célszerűtlenül nehéz, sokréteg ruhával akadályozzuk természetes életmódját vagy éppen rendellenes helyzetbe kényszerítjük — egészséges fejlődését gátoljuk meg. Sok szülő azt hiszi, hogy akkor szolgálja legjobban csecsemője hővédelmét télen a szabadban, ha minél több réteggel ruhával, takaróval, paplannal bugyolálja körül. Tudni kell, hogy egy bizonyos (hőfoktól függően alkalmazott) rétegszámot felüli újabb rétegek már nem melegítenek, csak arra alkalmasak, hogy megbénítsák a bábák életkedvét. Célszerűtlenül súlyos zsakokat és egyéb ruhadarabokat akkor se adjunk a gyermekre, ha azok „külföldi csomagban érkezték” és ha ilyen nincs minden gyermeknek. Nem a szülő hiúsága a fontos, hanem a csecsemő kényelmelzése. Szorosan kapcsolódik ehhez a problémához a csecsemők téli

a csecsemők öltöztetése

telen. Közismert, hogy önmagában egyetlen ruha sem „meleg” vagy „hideg”. A ruházódás módja dönti el, hogy adott hőfokon fázni fogunk, melegünk lesz vagy jól érezzük magunkat. Mindenek fölött álló követelmény, hogy a csecsemő ruházata célszerű legyen. Ennek több feltétele

levegőztetésének

kérdése. Nem lehet eléggé el-
téríteni azon szülőök álláspont-
ját, akik ösztöl tavaszig a
négy fal közé zárják csecse-
mőjüket attól való félelem-
ben, hogy megfázik. Nem a
szabadlevegőtől lesz a gyer-
mek hurutos, hanem az im-
fluenzáz náthás felnőttek vi-
gázatlansága következtében.
(Szabadlevegőn körözök gyá-
korlatilag nincs.) A egészséges,
jól fejlett csecsemő érdeke
egyenesen azt követeli meg,
hogy rendszeresen tartózkod-
jék szabadlevegőn. Számtalan
időben is tapasztalható bizo-
nyos légmozgás és kisebb hő-
mérsékletingadozás, ami érte-
kes bőringert jelent, serkenti
annak működését és fejleszti
a hőszabályozás, a környezet-
hez való alkalmazkodás kész-
ségét. Az ily módon helyesen
edzett csecsemő ellenállóké-
pesége is növekszik. Minden-
napos tapasztalat, hogy a
fagyponthoz közeledő hőmé-
rsékleten kocsikázott csecse-
mő a szabadban felélénkül,
érdeklődve szemléli a téli kö-
rnyezetet, majd egy idő után
kiadós mély alvásba kezd, s
hazatérve jó étvágyal eszik.
Ne féljünk levegőt vinni a
fejlődésben kissé visszama-
radt, de egyébként egészséges
csecsemőt sem, éppen fejlődé-
sének serkentése érdekében.

Télen az újszülöttet (súly-
tól, a gyarapodás ütemétől,
külső hőmérséklettől füg-
gően) általában hűtethet kö-
ráig nem levegőztetjük. Ak-

kor kellően felöltöztetve, elő-
ször frissen kiszellőztetett, de
zárt szobába visszük egy rö-
vid időre, nemcsak arra pedig a
nyitott ablaktól pár méterre
helyezzük az ágylát pár perc-
re. Fokozatosan több időre,
fokozatosan közelebb visszük
az ablakhoz, míg a kb. fél-
óra s levegőztést megszokja.
Akkor visszük először a sza-
badba, ismét csak ötperces
idővel kezdve, lassan halad-
va a napi egyórás „séták” fe-
lé. Barmennyire áldásos ha-
tású a levegőztetés, korlátla-
nul nem szabad alkalmazni.
A fokozatosságot akkor is be-
 kell tartani, ha a baba látha-
talan tovább is jól érezné ma-
gát kinn, viszont be kell szün-
tetni, ha azt látjuk, hogy a
csecsemőt a hideg levegő, az
élenk fény nyugtalanítja, bá-
gyasztja, sápasztja. Ilyenkor
nem baj, ha túlzottan óvato-
sok vagyunk. Különös gond-
dal kell vigyázni a friss le-
vegőn hamar álomba merülő
fiatal csecsemőre. Ovni kell
természetesen az erős szélről
és a tűző naptól.

Egyéves kor körül már
bátran sétáltathatjuk a baba-
t a déli enyhébb időben egyik
étkezéstől a másikig. A fő
szempont azonban ebben a
korban is az, hogy a csecse-
mő jól érezze magát, ezért
legelőször megnyilvánulását
is gondosan figyelni kell.

Ludmány Konrád dr.
egyetemi adjunktus

Körbe-körbe

Igen könnyűnek látszik, de
igen nehéz kezünket és lá-
bunkat egyszerre ellenkező
irányba mozgatni. Próbáljátok
meg a baloldali rajz sze-
rint: kezetekkel az óramutató
mozgásával ellenkező és
ugyanakkor lábatokkal az
óramutató mozgásával egyező
körtök leírni. Nemigen fog
sikerülni, csak annak, aki so-
káiig gyakorolja. Nagyon so-
káiig!

Ugyancsak nehéz a másik
rajz szerint a bal kezünkkel
lassan gyomrunkat kör alak-
ban simogatni és ugyanak-
kor jobb kezünkkel fejünket
függlelően (felülről lefelé)

mozgatott kézzel simogatni.
Akkor látják próbálkozáso-
k furcsa mozdulatait, nagyon
sokat nevethetnek rajtunk!

Egy fran-
tavalý
„telefonoszo-
ményezett.
Barátság”
oddi 1700-
általa meg-
segítséget
már nap-
venen ker-
és minden
rint néhán-
leg egy óra
szolgálat
konkrét se-
nem az,
és figyele-
sa mind-
baját, akik
kiönteni a
cia pap az
nagy keres-
tettel „fió-
sit más í-
is és seg-
az „SOS”
szervezésé-

Kuty

Godfrey
római ka-
egy pást-
te, hogy
a kövér
macskákn-
ártani egy
A külön-
alikalmt,
tolikus na-
ta, hogy
megtakarít
dítsák az
sére Dom-
vettség sz-
szegek gy-
a célra, ha
pig bőjtől
állatát is.

Golfpály

Uj golf-
kában, me-
küzése,
kedvelt já-
is meghor-
Tekintet
rűlmények
játékhöz
bályokat
tatni. A
vörösre fe-
üssenek a
mindössze
hatnak és
páncél n-
sága szeri-
lyukak el-

Gésák

A nyu-
és vendé-
lányokat a
akik házá-
működtek
japan nó
Ruhr-vidé-

A f

Accraba-
sában em-
faji harm-
mily egy f-
vanylapok
kút.

Le

Du-
zenekar-
A neva-
letartózt-
Ellington
négy tag-
heroint a
gyet tiltó
zetével v-
állítják.

A de

Az egy-
lappan a
jelent me-
ró tapas-
res, mert
telen saj-
az igaz-
eseten m-

Az egy-
mindössz-
öriztek. E-
elmenekü-
cédulát
ben alap-
„angolos”
vagyok v-
nap meg-

Debrece SPORTMUSORA

ATLETIKA

Toth Árpád gimnázium torna-terme, 9 óra: A megyei és debreceni középiskolák általános iskolák fedett pályás versenyére. Bethlen Gábor technikum tornaterme, 9 óra: A megyei és debreceni középiskolák leánytanulóinak fedett pályás bajnoksága.

KEZELABDA

DVSC tornacsarnok, 7.35 óra: D. Vörös Meteor-D. Eptók (férfi ifjúsági). - 8 óra: Sportiskola-D. Vörös Meteor (női ifjúsági). - 8.35 óra: Sportiskola-Hajdúszoboszlói gimnázium (férfi ifjúsági). - 9 óra: Bihareresztés-Hajdúszoboszlói Spartacus (női ifjúsági). - 9.25 óra: Hajdúnánás-Bethlen Gábor technikum (férfi ifjúsági). - 10 óra: Hajdúszoboszlói Bihareresztés (férfi IV. osztály). - 10.45 óra: Hajdúszoboszlói Spartacus-D. Honvéd (férfi III. osztály). - 11.30 óra: Kőzkalmazottak II. (női II. osztály). - 12.05 óra: Nagyléte-Hajdúszoboszlói gimnázium (női ifjúsági). - 12.30 óra: Hajdúdorog-Polgár (férfi IV. osztály). - 13.15 óra: Püspökladány-Vámospercs (férfi IV. osztály). - 14 óra: Kőszövény-Cipőgyár (női II. osztály). - 14.35 óra: Balmazújváros-Hajdúszoboszlói Spartacus (férfi III. osztály). - 15.20 óra: D. E. Balmazújváros (női II. osztály). - 16.40 óra: D. Kintizi-DVSC (női I. osztály). - 17.15 óra: D. Bert-D. Spartacus (női I. osztály). - 17.50 óra: DEAC-Nyíregyházi MTE (férfi I. osztály). - 18.35 óra: Nyíregyházi MTE-D. Kőzkalmazottak (női I. osztály). - 19.10 óra: D. Postás-DVSC (férfi I. osztály). - 19.55 óra: D. Vörös Meteor-D. Dózsa (férfi I. osztály).

KOSÁRLABDA

Egyetemi sportcsarnok, 9 óra: Kossuth gyakorlógimnázium-Do-hányipari technikum. Megyei férfi ifjúsági bajnoki mérkőzés. - 11 óra: DEAC-Törökszentmiklósi (női). - 12 óra: DEAC-Törökszentmiklósi (férfi). Barátságos mérkőzések.

LABDARUGÁS

DVSC pálya, 14.30 óra: DVSC-BVSC. - 15 óra: D. Dózsa-Nyíregyházi Dózsa. - Városi pálya, 10 óra: D. Kőzkalmazottak-D. Vasöntő. Barátságos mérkőzések.

SAKK

KPVDSZ kultúrotthon, 9 óra: D. Vörös Meteor-BEAC. NB I-es csapatbajnoki mérkőzés.

SULYELEMLÉS

Kollegium tornaterme, 10 óra: A D. Honvéd házbajnoksága, felöltő versenykör részvételével.

VIVAS

Egyetemi sportcsarnok, 9 óra: A debreceni szövetség kardvívó versenye.

29 új megyei csúcs atlétikában

A debreceni városi atlétikai szövetség jó munkát végzett az elmúlt esztendőben, amely eredményekben is megmutatkozott. Az 1960-ban elért eredmények túlszárnyalják az előző éveket. Ahhoz, hogy a debreceni férfi és női atléták jó eredményt értek el, jó szövetségi munka is hozzájárult. Az elmúlt év elején jól készítették elő a versenyzőket. A szövetség versenyzőit továbbképző tanfolyamot rendezett, ezenkívül a DEAC versenyzőit és társadalmi edzői tanfolyamot tartott, melyeken a hallgatók sikeres vizsgát tettek. A szövetség figyelemmel kísérte a szakosztályok, az edzők működését, sokat tett a versenyzők sikeres megrendezése érdekében.

Az elmúlt évben a nagyerdő stadionban bonvolították a

Magyarország - NDK

15-öt a felnőttek érték el. Különösen öröndetes, hogy végre megdőlt a legöregebb megyei csúcs, Végh József 1929-ben felállított 13,20 méteres ifjúsági súlylökő rekordja. Jelenleg a legérgebb érvényben levő csúcs Gali Károlyé, aki 1931-ben diszkoszvetésben 44,09 méteres csúcseredményt ért el. Valószínű, hogy ebben az évben a DEAC versenyzője, Karácsonyi Zoltán, aki az elmúlt évben háromszor is megjavította a megyei ifjúsági diszkoszvető csúcsot, megdönti Gali felnőtt csúcsát is.

Az 1960-ban elért

Új megyei csúcsok:

Felnőttek. Férfiak: Magasugrás: 199 cm, Papp I. DVSC (férfi: Papp I., 188 cm, 1957). - 5 km gyaloglás: 23:58,8 p. Góri DEAC (férfi: Szilágyi 24:24 p. 1958). - 20 km gyaloglás: 1:41:15,4 ó. Góri DEAC (férfi: Góri 1:46:48,6 ó. 1958). - Súlylökés: 14,14 m, Bozó DASE (férfi: Végh 14,08 m, 1933). - Tízpróba: 4925 pont, Horváth, D.

A tömegsport

ilyen nagy városban nem sok. A szövetség abban látja a hibát, hogy az ipari tanulók és a középiskolások a rendelkezések bürokratikus és önkényes értelmezése miatt nem kerülhetnek az egyesületekbe, egyszerűen nem adják ki az iskolaigazgatók, testnevelők. A tények azt bizonyítják - s ez más sportágban is így van -, hogy a középiskolák és a sportiskola az elmúlt évben nem tudta pótolni az egyesületek nevelőmunkáját. Ha nem akarják, hogy elnéptelenedjenek a szakosztályok, elapadjon az utánpótlás folyamata, akkor változtatni kell az iskolai tanulók kiadására vonatkozó rendelkezések értelmezésén.

Az országos vidéki bajnokságon

a debreceniek szerepeltek leg-eredményesebben, 120,75 ponttal elsősk voltak a megyék közti pontversenyben, 24 ponttal előzték meg Csongrád megyét. A béke-kupa során Szolnok ellen kétszer is győztek, az országos döntőn Debrecenben 185 ponttal elsősk lettek, a második Győr 156, a harmadik Bács pedig 130 pontot ért el.

A legjobb teljesítmény

nyújtó férfi és női atlétákkal év végén vándorszerleketek jutalmazták. A nők közt Nagy Katalin (D. Eptók, futás), Egerházi Anna (DEAC, ugrás), Buzási Károlyné (DEAC, dobás), a férfiak közül Horváth Péter (D. Eptók, gátfutás), Papp I. László (DVSC, ugrás), Bozó András (DASE, dobás) és Góri István (DEAC, gyaloglás) kapott vándorszerleget.

csökkent

a debreceni férfi és női atléták száma. Amíg 1959-ben néhány számban 50 versenyzőt is fel tudtak venni a férfiak ranglistájára, a múlt évben a 18 számból csak 11-ben tudtak 30-at nyilvántartani. A nőknél 1959-ben 10 számból négyben megvolt a 30 induló, 1960-ban viszont egy számban sem volt meg. Az elmúlt évben mindössze 58 nő és 148 férfi versenyzett a szövetség és a szakosztályok rendezvényein. Ez pedig egy

Ma délután a Vágóhid utcai pályán:

DVSC-BVSC

Utolsó előkészületi mérkőzést játssza ma délután Debrecenben a DVSC NB I-es labdarúgó-csapata, egy hét múlva, a jövő vasárnap már bajnoki mérkőzést játszik az együttes. Tehát próbára lesz ma délután. Sajnos ezen a főpróbnán a teljes együttes nem léphet pályára, betegség és sérülés akadályoz több játékost abban, hogy játsszon. Molnár még mindig beteg, Takács bokasérülése még mindig nem gyógyult meg, Juhász sem tud részt venni a mai mérkőzésen.

Végleges: nem rendezik meg a műkorcsolyázó világbajnokságot

Az idei műkorcsolyázó világbajnokság cseh szlovák szervező bizottsága pénteken este nyilatkozatot tett közre, amely szerint a február 22-25-re Prágában tervezett világbajnokságot nem rendezik meg. Erre a döntésre a nemzetközi műkorcsolyázó szövetség vezetőire készítette a rendező bizottságot. A nemzetközi szövetség ugyanis ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy az amerikai műkorcsolyázók tragikus repülőszerecséltelensége miatt le kell mondani az idei vb-t. (MTI)

Rózsavölgyi ötödik rajtja és győzelme az Egyesült Államokban

A New York-i Madison Square Gardenben pénteken 1500 főnyi közönség nézte végig a nemzetközi fedett pályás atlétikai versenyt, amelyen Rózsavölgyi István, s a három szovjet atléta, Brumel, Tur Ovaneszjen és Momotkov is indult. Rózsavölgyinek ez volt sorrendben az ötödik amerikai fedett pályás versenye, s egyben ötödik győzelme is az egymérföldes távon. Ideje 4:04 p. A három szovjet versenyző közül Brumel szerepelt a legjobban, aki a római olimpiához hasonlóan ismét legyőzte Thomast, mégpedig 2:20,9 cm-rel. Ennél jobb eredményt amerikai fedett pályán még nem értek el. Momotkov a 2 mérföldes síkfutásban indult, s 3. lett. Tur Ovaneszjennek a kitűnő szovjet távolgugróval ezúttal nem ment a verseny, hat ugrása közül egyik sem sikerült. (MTI)

SPORTHIREK A LELÁTÓ LÉLEKTANA

A labdarúgó játévezetők hét-főn este 5 órai kezdettel taggyűlést tartanak a Simonffy utcai helyiségükben. Ez alkalommal a Killán testnevelési mozgalomról is lesz előadás. Püspökladányban a kulturális nagytérben ma délután 5 órai kezdettel Püspökladányi VSK-D. Honvéd meghívásos birkózóversenyt rendeznek. Hajdúböszörményben, a központi általános iskola tornatermében ma reggel 8 óratól bonyolítják le az asztalitenisz spartakiád városi döntőjét.

Miért lett gyanús lord Exeter?

Példálatlanul ostoba és botrányos amerikai politikai boszorkányludás volt az angol és a kommunista, vagy üzleti érdekeket képviselő amerikai politikai bizottságok által megindított New York-i "pari nyomozóállomány" elnevezésű szélsőjobboldali detektív ügyvizsgáló, kutassa ki lord Exeter közismert angol konzervatív főrend magán- és politikai életét, derítse fel üzleti összeköttetéseit és szerezzen bizonyítékokat arra, hogy a lord kommunista, vagy a kommunista párttagja. Lord Exeter az egyik arisztokrata család feje, volt konzervatív képviselő, testőrszolgálatot teljesített az angol amatőr atlétikai szövetség elnöke, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alelnöke, aki egykor híres atléta volt és 1928-ban az amszterdami olimpián a 4000 méteres gátfutásban fordult elő. Lord Exeter a New York-i amerikai tábornok gyanúját, hogy: 1. a Szovjetunió A sport mestere címmel tüntette ki; 2. támogatta azt a javaslatot, hogy a kínai atléták is versenyezzenek az olimpián. Ez - Grombach állítása szerint - olyan "megdöbbentő meghátrálás a vörösök előtt, amire csak olyan ember lehet képes, aki vagy kommunista, vagy üzleti érdekeket képvisel. A kommunista barátjává teszik".

Még el sem kezdődött, s máris...

Szombat délután, a nagy ködben barátságos mérkőzést játszottak Debrecenben NB III-as csapataink. A D. Gördőúcsapágy-gyári Vasas a GÖCS-pályán 1:1 arányban játszott a fiatal erőből álló Nyíregyházi VSC-vel, a D. Kintizi pedig a DEAC-ot látta vendégül. A Kintizi szerelte meg a vezetőedző Bartók révén, a 20. percben Varsányi 11-esből egyenlített. A nagy ködben látni nem lehetett, de hallani igen, s Vámos játévezető meghallotta, amint újrakezdés előtt Rábal, a Kintizi kapitány durva hangon sértegette, ki is állította a magyarok megfélemlített felment a pályára, s magából kikelve kérte a játévezetőt, tülje le a mérkőzést. Az le is futja, bár nem lett volna kötelek. ...

Burgonyával üzérkedett

Rácz Dezső debreceni piaci kiskereskedő, Varga utca 3. szám alatti lakos, "előrelátó" ember. Amikor a burgonya szállítása engedélyhez volt kötve, s így kevésbé juthattak a magánkereskedők ehhez a fontos élelmiszer cikkhez, elment Debrecenben a MÉK-hez, ahol nagyobb mennyiségű burgonyát vásárolt, kilónként egyforintot árban. A MÉK-nél szabálytalanul adták ki az árut, hiszen csak a fogyasztóknak árushatárt volt. A piaci kereskedő akkor nem adta el a burgonyát, hanem tárolta, arra számítva, hogy később, télen, amikor már győzében van a burgonya, sokkal drágábban árulja. A debreceni rendőrkapitányság büntügyi osztálya megakadályozta ebben a spekulációban és árdragított üzérkedés, valamint a közérdekek érdekében veszélyeztető cselekménye miatt eljárást indított Rácz ellen.

Magyar és román tiltakozás az UEFA-nál

A magyar és a román labdarúgó szövetség is bejelentette tiltakozását az UEFA-nál az ellen, hogy a portugál hatóságok nem akarnak beutazási vízumot adni az NDK ifjúsági csapatának a március 30-tól április 8-ig sorra kerülő hagyományos mérkőzésorozatára.

Termelőszövetkezeti sportköröket!

A Magyar Testnevelési és Sport Tanács e heti elnökségi ülésén többek között meg tárgyalták a termelőszövetkezeti sportkörök helyzetét. Megállapították, hogy a testnevelési és sportmozgalom területén a mezőgazdasági szocialista átalakulást nem követő termelőszövetkezeti sportkörök megszervezése. Az ország 1572 községi sportköréből eddig mindössze 201 alakult ki termelőszövetkezeti sportkörre.

Az elnökség felhívta a tsiket, hogy a termelőszövetkezeti községekben lassan hozzá a tsz-sportkörök létrehozásához. Emellett határozatot hoztak a termelőszövetkezeti sportkörök támogatásának, valamint a sportvezetők képzésének kidolgozására.

Hajdú-Bihar megyében már az elmúlt évben is tervehet volt véve, hogy a községekben a termelőszövetkezetek legyenek gazdái a sportköröknek, a megyei tsz és évi programjában is szerepel, hogy a termelőszövetkezeti községekben tsz-sportkörre alakítják át, ahol ez még nem történt meg. Megyénk területén is tettek szüksegek már ezen a területen, hiszen nem mindegy az, hogy a községekben továbbra is eléggé szerveztem legyen a sportkörök helyzete. A tsz-

Az országos ifjúsági bajnokságon a hajdúnánási Bertók Gyula súlylökésben bajnokságot nyert. Nagy Katalin pedig tagja volt a magyar ifjúsági válogatottnak. Az elmúlt évi eredmények alapján Hajdú-Bihar válogatottja, melyet debreceni versenyzők alkottak, a legjobbnak bizonyult a megyei válogatottnak között. Mindemellett atlétikánkat csak a vidéki élvonalhoz mérten értékelhetjük, országos szinten bizony van pótolni való. Az elért eredmények mellett voltak hiányosságok is. Egy nehézség. A versenyek alkalmával a versenyzők közül többen késtek, vagy nem jelentek meg, a szakosztályok vezetői nem voltak fegyelmezettek, amire példa az, hogy a két ITSK atlétikai szakosztályát nem lehetett beszámoltatni a végzet munkáról, a 170. sz. ITSK-nak nem állt elég idő rendelkezésére" a beszámoló elkészítéséhez, a 109. sz. ITSK fiigyelembe se vette a szövetség felhívását.

A ranglisták összeállításánál kiderült az is, hogy 1960-ban csökkent a debreceni férfi és női atléták száma. Amíg 1959-ben néhány számban 50 versenyzőt is fel tudtak venni a férfiak ranglistájára, a múlt évben a 18 számból csak 11-ben tudtak 30-at nyilvántartani. A nőknél 1959-ben 10 számból négyben megvolt a 30 induló, 1960-ban viszont egy számban sem volt meg. Az elmúlt évben mindössze 58 nő és 148 férfi versenyzett a szövetség és a szakosztályok rendezvényein. Ez pedig egy

